

Minister Edukacji i Nauki

DSKKZ-WZSK.0913.2.2022.BB
Warszawa, 05 grudnia 2023 r.

Pan
Prof. dr hab. Robert T. Ptaszek
Dyrektor Instytutu Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8
01-180 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498) Ministerstwo Edukacji i Nauki¹ (dalej MEiN) w terminie od 24 października 2022 r. do 31 marca 2023 r. przeprowadziło kontrolę w Instytucie Badań Edukacyjnych (dalej: IBE), z siedzibą w Warszawie przy ulicy Górczewskiej 8, pn. *Działalność finansowa Instytutu Badań Edukacyjnych, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania Instytutem Badań Edukacyjnych*.

Celem kontroli było dokonanie oceny Instytutu Badań Edukacyjnych w następujących obszarach:

- działalność finansowa,
- organizacja i jakość pracy,
- jakość zarządzania.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r.

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji i Nauki:

- 1) Pan Lech Boguta naczelnik Wydziału Wydział Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego – kierownik Zespołu; na podstawie upoważnienia nr 36/2022 z 21 października 2022 r., upoważnienia nr 50/2022 z 29 grudnia 2022 r. oraz upoważnienia nr 4/2023 z 9 lutego 2023 r.;
- 2) Pani Aleksandra Jackiewicz – główny specjalista w Wydziale Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego, na podstawie upoważnienia nr 37/2022 z 21 października 2022 r.;
- 3) Pan Maciej Lasota naczelnik Wydziału Zintegrowanej Strategii Umiejętności w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego, na podstawie upoważnienia nr 38/2022 z 21 października 2022 r., upoważnienia nr 51/2022 z 29 grudnia 2022 r. oraz upoważnienia nr 5/2023 z 9 lutego 2023 r.;
- 4) Pani Agnieszka Mokrogulska naczelnik Wydziału Wspierania Ucznia Uzdolnionego w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Podstaw Programowych, na podstawie upoważnienia nr 39/2022 z 21 października 2022 r., upoważnienia nr 52/2022 z 29 grudnia 2022 r. oraz upoważnienia nr 6/2023 z 9 lutego 2023 r.

W okresie objętym kontrolą Instytutem kierowali:

- dr hab. Piotr Stankiewicz – Dyrektor Instytutu od 15 marca 2017 r. do dnia 13 kwietnia 2020 r.,
 - dr hab. Łukasz Arendt – Dyrektor Instytutu od 14 kwietnia 2020 r. do 31 lipca 2021 r.
- Od 1 sierpnia 2021 r. Dyrektorem Instytutu jest prof. dr hab. Robert T. Ptaszek.

Instytut Badań Edukacyjnych został utworzony 1 lipca 1990 r. na mocy Zarządzenia nr 21 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 1990 r. w sprawie przekształcenia Instytutu Badań Pedagogicznych w Instytut Badań Edukacyjnych (Dz. Urz. MEN Nr 5, poz.31, z 1994 r. Nr 5, poz.25). Instytut działa na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o *instytutach badawczych* (dalej: uib). Jest jednostką nadzorowaną przez Ministra Edukacji i Nauki.

Na podstawie art. 35 ust. 1 ww. ustawy o instytutach badawczych Minister nadzorujący sprawuje nadzór nad:

- zgodnością działań instytutu z przepisami prawa i statutem;
- realizacją przez instytut podstawowych zadań instytutu określonych w art. 2 ust. 1 uib;
- prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 uib, kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

Na podstawie art. 36 uib, Minister nadzorujący, nie rzadziej niż raz na 3 lata, przeprowadza kontrolę instytutu. Kontrola instytutu jest przeprowadzana w celu dokonania oceny: 1) działalności finansowej instytutu; 2) organizacji i jakości pracy instytutu; 3) jakości zarządzania instytutem.

Poprzednia kontrola Instytutu Badań Edukacyjnych została przeprowadzona w 2019 r. i obejmowała okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.

Na podstawie wyników kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, oceniono obszar objęty kontrolą. Nieprawidłowości polegały na:

- niezawarcie z firmą audytorską umowy o badanie sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych w 2021 r.;
- przekazaniu uchwał nr 28/2021, 29/2021, 31/2021, 32/2021, nr 1/2022 Rady Naukowej ministrowi nadzorującemu po terminie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 uib, tj. po terminie 7 dni od dnia ich podjęcia;
- niewypełnieniu przepisu art. 44 ust. 4 uib zgodnie z którym pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata oraz przepisu art. 50 uib, zgodnie z którym pracownicy badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata (ostatnia ocena okresowa została przeprowadzona w 2016 r.);
- niepowołaniu komisji dyscyplinarnej instytutu, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy o instytutach badawczych (kadencja Komisji Dyscyplinarnej IBE wskazanej w Zarządzeniu nr 14/2016 z 20.08.2016 r. uptynęła 20 sierpnia 2020 r.).

I. Działalność finansowa IBE

Roczny plan finansowy

Zgodnie z art. 18 ust. 10 uib podstawą gospodarowania środkami, o których mowa w ust. 7 i 8 (przychody instytutu), jest roczny plan finansowy. Zgodnie z art. 18 ust. 12 uib roczny plan finansowy ustala dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii rady naukowej.

Zgodnie z dokumentacją przekazaną przez IBE:

- plan finansowy IBE na 2020 r. został podpisany przez p.o. Zastępcy Dyrektora IBE ds. finansowych i zarządzania Pana Tomasza Bartczaka 23 lipca 2020 r. i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową uchwałą nr 24/2020 z dnia 23 lipca 2020 r.,
- plan finansowy IBE na 2021 r. został podpisany przez Dyrektora IBE Pana Łukasza Arendta 24 marca 2021 r. i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową uchwałą nr 31/2021 z dnia 29 marca 2021 r.,
- plan finansowy IBE na 2022 r. został podpisany przez Dyrektora IBE Pana Roberta T. Ptaszka 22 lutego 2022 r. i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową uchwałą nr 3/2022 z dnia 3 marca 2022 r.

Ustawa o instytutach badawczych nie wskazuje terminu ustalenia rocznego planu finansowego. Właściwym byłoby aby plany finansowe Instytutu stanowiące podstawę gospodarowania środkami publicznymi w danym roku były sporządzane odpowiednio wcześniej.

Zgodnie z wyjaśnieniami głównego księgowego IBE „Plany Finansowe IBE sporządzane są i opiniowane przez Radę Naukową IBE maksymalnie w pierwszym kwartale roku, którego Plan Finansowy dotyczy.”

Zaopiniowanie i ustalenie rocznego planu finansowego IBE na rok 2020 nie zostało dokonane w ww. okresie wskazanym przez głównego księgowego.

Zgodnie z ustaleniami kontroli w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zmiany rocznego planu finansowego IBE.

Na podstawie art. 18 ust. 11 uib roczny plan finansowy obejmuje:

- 1) przychody własne;
- 2) dotacje z budżetu państwa;
- 3) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i naliczane od nich składki,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) koszty majątkowe.

Plany finansowe IBE na lata 2020, 2021 i 2022 r. obejmowały przychody własne, dotacje z budżetu państwa, jak również koszty, w tym wynagrodzenia i naliczane od nich składki. Zgodnie z ustaleniami kontroli, w okresie objętym kontrolą nie występowały „płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań” oraz „koszty majątkowe”.

Sprawozdania finansowe

Zgodnie z art. 18 ust. 13 uib sprawozdanie finansowe instytutu zatwierdza minister nadzorujący instytut. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² roczne sprawozdanie finansowe jednostki, z zastrzeżeniem ust. 2b, podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego.

IBE zwrócił się do Ministra Edukacji i Nauki o zatwierdzenie sprawozdania finansowego:

- za 2019 r. (pismem z dnia 2 czerwca 2020 r. (SEKR.051.14.2020.1.MN.1429)) – sprawozdanie zostało zatwierdzone 25 czerwca 2020 r.
- za 2020 r. (pismem z dnia 9 czerwca 2021 r. (ZGK.311.1.2021.1.TB.846)) – sprawozdanie zostało zatwierdzone 29 czerwca 2021 r.,
- za 2021 r. (pismem z dnia 13 czerwca 2022 r. (ZGK.311.1.2022.1.TB.1306)) – sprawozdanie zostało zatwierdzone 30 czerwca 2022 r.,
- za 2022 r. (pismem z dnia 6 czerwca 2023 r. (ZGK.311.1.2023.1.TB.1673)) – sprawozdanie zostało zatwierdzone 29 czerwca 2023 r.

² Dz. U. z 2019 poz. 351 z późn. zm.

Zgodnie z art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości Kierownik jednostki zawiera z firmą audytorską umowę o badanie sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych.

Zgodnie z przekazaną dokumentacją umowy, których przedmiotem było przeprowadzenie badań i ocen sprawozdań finansowych IBE, zostały zawarte kolejno w dniach:

- 24.01.2020 r. - dla sprawozdań za lata obrotowe kończące się 31.12.2019 r. oraz 31.12.2020 r.,
- 24.01.2022 r. - dla sprawozdań za lata obrotowe kończące się dnia 31.12.2021 r. oraz 31.12.2022 r.

Biegły rewident uczestniczył w inwentaryzacjach dla roku obrotowego kończącego się 31.12.2020 r. oraz dla roku obrotowego kończącego się 31.12.2022 r. jednakże ze względu na termin zawarcia drugiej z ww. umów nie uczestniczył w inwentaryzacji dla roku obrotowego kończącego się 31.12.2021 r.

Stwierdzona nieprawidłowość

Niezawarcie z firmą audytorską umowy o badanie sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych za rok obrotowy 2021 r.

Fundusze Instytutu

Zgodnie z art. 19 ust. 1 uib Instytut tworzy fundusze:

- 1) statutowy, który stanowi równowartość majątku według stanu na dzień rozpoczęcia działalności;
- 2) rezerwowy, który tworzy się z nie mniej niż 8% zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, który tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 746 i 2445).

Zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi w okresie objętym kontrolą IBE posiadał fundusze:

- statutowy,
- rezerwowy,
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Wysokość ww. funduszy w latach 2020-2022

FUNDUSZ	na koniec 2020 r.	na koniec 2021 r.	na koniec 2022
Statutowy	1 612 217,82 zł	1 612 217,82 zł	1 612 217,82 zł
Rezerwowy	914 491,20 zł	1 072 807,86 zł	1 133 411,81 zł
Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	24 620,37 zł	38 915,60 zł	57 446,86 zł

Funkcjonowanie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w okresie objętym kontrolą regulowały następujące dokumenty:

- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wprowadzony 18 listopada 2011 r. Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Finansowych i Zarządzania Nr 19/2011 z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wprowadzony 10 czerwca 2021 r. Zarządzeniem Dyrektora Instytutu Nr 15/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Ww. regulaminy zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych³ określają zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej, w tym:

- odpisy na fundusz i inne przychody funduszu,
- zasady administrowania środkami funduszu,
- osoby uprawnione do korzystania z Funduszu,
- cele działalności socjalnej i zasady przeznaczania środków z funduszu,
- zasady i tryb przyznawania świadczeń z funduszu, w tym skład komisji socjalnej.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 uib Instytut może tworzyć fundusze:

- 1) badań własnych, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 2) stypendialny, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 3) wdrożeń, który tworzy się ze środków przekazanych instytutowi na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych tego instytutu, z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów ekonomicznych wdrożenia;
- 4) nagród, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 uib Fundusze, o których mowa w ust. 1 i 2, zmniejsza się lub zwiększa na następujących zasadach:

- 1) fundusz rezerwowy służy na pokrycie strat instytutu; w przypadku gdy strata netto będzie wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostała część straty zostanie pokryta z funduszu statutowego;
- 2) w przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie wartość 1/5 funduszu statutowego, instytut może nie dokonywać odpisu z zysku;
- 3) wypłata z funduszu nagród następuje w następnym roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego instytutu; warunki wypłat ze środków funduszu określa zakładowy układ zbiorowy pracy lub regulamin wynagradzania;
- 4) środki funduszu wdrożeniowego przeznacza się na wypłatę nagród za osiągnięcie efektów wdrożenia; warunki wypłat ze środków funduszu określa zakładowy układ zbiorowy pracy lub regulamin ustalony przez instytut.

Zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi IBE za lata 2020-2022 rachunek zysków i strat wykazywał zysk netto.

Zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi za okres 2020 r.- 2022 r. IBE posiadał fundusze badań własnych oraz nagród.

Wysokość ww. funduszy w latach 2020-2022

FUNDUSZ	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Badań własnych	404 075,96 zł	443 655,13 zł	585 064,35
Nagród	282 896,91 zł	282 896,91 zł	282 869,91

Regulamin dysponowania Funduszem Badań Własnych w Instytucie Badań Edukacyjnych został wprowadzony 1 czerwca 2022 r., na podstawie Zarządzenia Nr 27/2022 Dyrektora IBE z 1 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dysponowania Funduszem Badań Własnych w Instytucie Badań Edukacyjnych. Regulamin ten obejmuje kwestie celu utworzenia Funduszu, przeznaczania środków Funduszu, zasad udzielania wsparcia z Funduszu. Środki Funduszu przeznacza się na cele związane z finansowaniem i prowadzeniem badań naukowych i upowszechnianiem ich wyników (działalność podstawowa).

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 z późn. zm.

Zgodnie z art. 63 uib, zasady wynagradzania pracowników instytutu określa się w zakładowym układzie zbiorowym pracy lub w zakładowym regulaminie wynagradzania. Od 12 czerwca 2015 r. w IBE obowiązuje *Regulamin wynagradzania pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych* wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu Nr 8/2015 z dnia 12 czerwca 2015 r. określający m.in. zasady przyznawania nagród (Rozdział II Regulaminu).

Zgodnie z art. 19 ust. 4 uib zysk brutto instytutu z działalności określonej w art. 2 ust. 1–3 oraz zysk netto z działalności określonej w art. 2 ust. 4 przeznaczają się na działalność podstawową instytutu określoną w art. 2 ust. 1 poprzez zwiększenie:

- 1) funduszu rezerwowego;
- 2) funduszu badań własnych;
- 3) funduszu nagród;
- 4) zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zgodnie z art. 19 ust. 5 uib Dyrektor instytutu przedstawia do zatwierdzenia ministrowi nadzorującemu wnioski dotyczące podziału zysku, po zaopiniowaniu przez radę naukową.

W okresie objętym kontrolą Dyrektor IBE przedstawiał do zatwierdzenia Ministrowi Edukacji i Nauki (za 2019 r. – Ministrowi Edukacji Narodowej) wnioski dotyczące podziału zysku:

- za 2019 r. (pismem z 2 czerwca 2020 r. (SEKR.051.13.2020.1.MR.1428)) – wniosek pozytywnie zaopiniowany Uchwałą nr 22/2020 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zaopiniowania Sprawozdania z działań Instytutu Badań Edukacyjnych za rok 2019,
- za 2020 r. (pismem 9 czerwca 2021 r. (ZGK.310.1.2021.1.TB.847)) – wniosek pozytywnie zaopiniowany Uchwałą nr 32/2021 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 1 czerwca 2021 roku w sprawie zaopiniowania Sprawozdania finansowego Instytutu Badań Edukacyjnych za rok 2020 oraz podziału zysku za rok 2020,
- za 2021 r. (pismem 14 czerwca 2022 r. (ZGK.310.1.2022.1.TB.1307)) – wniosek pozytywnie zaopiniowany Uchwałą nr 12/2022 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 10 czerwca 2022 roku w sprawie zaopiniowania Sprawozdania finansowego IBE za rok 2021 oraz podziału zysku za rok 2020,
- za 2022 r. (pismem z 6 czerwca 2023 r. (ZGK.310.1.2023.1.TB.1672)) – wniosek pozytywnie zaopiniowany uchwałą nr 10/2023 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie zaopiniowania propozycji podziału zysku IBE za 2022 r.

Zgodnie z propozycją Instytutu Badań Edukacyjnych zatwierdzoną przez Ministra Edukacji Narodowej zysk wypracowany w 2019 r. został przeznaczony na zwiększenie:

- funduszu rezerwowego – 50% zysku,
- funduszu nagród – 20% zysku,
- funduszu badań własnych - 30% zysku,.

Zgodnie z propozycją Instytutu Badań Edukacyjnych zatwierdzoną przez Ministra Edukacji i Nauki zysk wypracowany w 2020 r. został przeznaczony na zwiększenie:

- funduszu rezerwowego – 80% zysku, ,
- funduszu badań własnych - 20% zysku, .

Zgodnie z propozycją Instytutu Badań Edukacyjnych zatwierdzoną przez Ministra Edukacji i Nauki, zysk wypracowany w 2021 r. został przeznaczony na zwiększenie:

- funduszu rezerwowego – 30% zysku, ,
- funduszu badań własnych – 70% zysku,.

Zgodnie z propozycją Instytutu Badań Edukacyjnych zatwierdzoną przez Ministra Edukacji i Nauki, zysk wypracowany w 2022 r. został przeznaczony na zwiększenie:

- funduszu rezerwowego – 30% zysku,

- funduszu badań własnych – 70% zysku.

Zgodnie z art. 19 ust. 6 uib niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy instytutu przechodzą na rok następny.

W okresie objętym kontrolą niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy instytutu przechodziły na rok następny.

Realizacja planów finansowych w latach 2020, 2021 i 2022

Realizacja planu finansowego w 2020 r.

W 2020 r. przychody Instytutu w kwocie 47 981,7 tys. zł były niższe od zaplanowanych o 2,31%. Osiągnięte przychody były niższe w porównaniu do roku poprzedniego o 6 587,70 tys. zł. (12,1%).

Głównymi źródłami przychodów statutowych były środki budżetowe na realizację projektów finansowanych z programów operacyjnych UE – 41 783,7 tys. zł (87,1%) oraz środki na finansowanie badań w programach międzynarodowych (PISA 2018, PISA 2021, PIRLS 2021, TIMSS 2019, PIAAC) – 2 447,8 zł. (5,1%). Przychody z tytułu działań w innych projektach krajowych i międzynarodowych wyniosły 1 654,2 tys. zł (3,47%) zaś łączne przychody z działalności statutowej wyniosły 46 435,6 tys. zł (97,28%).

Przychody z działalności dodatkowej i inne wpływy wyniosły 1 239,5 tys. zł (2,6%). Subwencja na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, przyznana na podstawie art. 365 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w wysokości 511,5 tys. zł została wykorzystana w całości.

Koszty w łącznej kwocie 47 734,2 tys. zł były mniejsze od zaplanowanych o 2,72%. Koszty wynagrodzeń w wysokości 24 918,8 tys. zł były większe od zaplanowanych o 2 474,2 tys. zł (11,02%), zaś koszty naliczanych od nich składek o 741,2 tys. zł (17,13%). Po stronie kosztów nie wykazano odsetek.

Realizacja planu finansowego w 2021 r.

W 2021 r. przychody Instytutu w kwocie 44 676,7 tys. zł były wyższe od zaplanowanych o 2,06%. Osiągnięte przychody były niższe w porównaniu do roku poprzedniego o 3 305,0 tys. zł. (6,88%).

Głównymi źródłami przychodów statutowych były środki budżetowe na realizację projektów finansowanych z programów operacyjnych UE – 36 410,5 tys. zł (81,5%), środki na badania w programach międzynarodowych (PISA 2021/2022, PIRLS 2021, ICCS 2022, PIAAC 2021, TIMSS 2023) – 2 553,8 zł. (5,72%). Przychody z tytułu działań w innych projektach krajowych i międzynarodowych wyniosły 845,9 tys. zł (1,89%) zaś łączne przychody z działalności statutowej wyniosły 42 115,9 tys. zł (94,27%).

Przychody z działalności dodatkowej i inne wpływy wyniosły 2 559,3 tys. zł (5,73%).

Subwencja na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w 2021 r. wyniosła łącznie 20 519,1 tys. zł, z tego subwencja bazowa przyznana na podstawie art. 365 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: 485,9 tys. zł, zwiększenia wysokości subwencji na podstawie art. 368 ust. 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zwiększenie na wniosek strony w drodze decyzji administracyjnej): 20 000 tys. zł. oraz zwiększenia wysokości subwencji na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zwiększenie Komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) 33,2 tys. zł. Wykorzystanie subwencji wyniosło 3 195,7 tys. zł., z tego: subwencja przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów działalności: 2 185,8 tys. zł oraz subwencja przeznaczona w roku sprawozdawczym na finansowanie zakupu, wytworzenia lub ulepszenia środków trwałych amortyzowanych na zasadach ogólnych lub zakupu wartości niematerialnych i prawnych amortyzowanych na zasadach ogólnych: 1 009,3 tys. zł. Środki niewykorzystane w 2021 r. zostały przeznaczone na realizację zadań w roku 2022.

Koszty w łącznej kwocie 44 425,4 tys. zł były większe od zaplanowanych o 1,6%. Koszty wynagrodzeń w wysokości 27 172,4 tys. zł były większe od zaplanowanych o 7 208 tys. zł (36,1%), zaś koszty naliczanych od nich składek o 1 529,5 tys. zł (39,33%). Po stronie kosztów nie wykazano odsetek.

Realizacja planu finansowego w 2022 r.

W 2022 r. przychody Instytutu w kwocie 68 668,2 tys. zł były wyższe od zaplanowanych o 0,06%. Osiągnięte przychody były wyższe w porównaniu do roku poprzedniego o 23 991,5 tys. zł. (53,7%).

Głównymi źródłami przychodów statutowych były środki budżetowe na realizację projektów finansowanych z programów operacyjnych UE – 42 908,3 tys. zł (62,49%), dotacja podmiotowa z budżetu na utrzymanie potencjału badawczego w wysokości 13 279 400 tys. zł (19,34%), środki na finansowanie badań w programach międzynarodowych (PISA 2022, PISA2025, PIRLS 2021, ICCS 2022, PIAAC 2021, TIMSS 2023, TALIS 2024) – 5 405,8 tys. zł (7,85%) oraz środki na finansowanie działań w innych projektach krajowych i międzynarodowych – 3 725,3 tys. zł (5,43%). Łączne przychody z działalności statutowej wyniosły 65 351,3 tys. zł (95,17%).

Subwencja przyznana w 2022 r. wyniosła łącznie 9 529,4 tys. zł., z tego subwencja bazowa, przyznana na podstawie art. 365 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: 493,1 tys. zł, zwiększenia wysokości subwencji na podstawie art. 368 ust. 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zwiększenie na wniosek strony w drodze decyzji administracyjnej): 9 000 tys. zł oraz zwiększenia wysokości subwencji na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zwiększenie Komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) 36,3 tys. zł. W 2022 r. wykorzystana została subwencja przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów działalności: 13 279,4 tys. zł.

Przychody z działalności dodatkowej i inne wpływy wyniosły 3 281,5 tys. zł (4,78%).

Koszty w łącznej kwocie 68 387,8 tys. zł były mniejsze od zaplanowanych o 0,4%. Koszty wynagrodzeń w wysokości 37 954,4 tys. zł były większe od zaplanowanych o 11 620,2 tys. zł (58,2%), zaś koszty naliczanych od nich składek o 1 361,44 tys. zł (22,03%). Po stronie kosztów nie wykazano odsetek.

Działalność Instytutu, o której mowa w art. 2 ust. 4 uib

Do podstawowej działalności instytutu należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych;
- 2) przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki;
- 3) wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych (art. 2 ust. 1 uib).

Zgodnie z art. 2 ust. 4 uib Instytut może prowadzić działalność inną niż wymieniona w ust. 1-3.⁴ Działalność ta jest wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności, o której mowa w ust. 1-3.

Zgodnie ze Statutem IBE (§ 4 ust. 2) Instytut może prowadzić działalność inną niż wymieniona w § 3 (działalność podstawowa) i 4 ust. 1 (prowadzenie studiów podyplomowych, doktoranckich i innych form kształcenia) wyodrębnioną pod względem finansowym i rachunkowym.

W okresie objętym kontrolą IBE prowadził działalność na podstawie art. 2 ust. 4 uib. Uchwałą nr 28/2021 z dnia 29 marca 2021 roku Rada Naukowa IBE pozytywnie zaopiniowała i tym samym zatwierdziła „rozpoczęcie w ramach Instytutu Badań Edukacyjnych prowadzenia, innej aniżeli podstawowa, działalności w rozumieniu § 4 ust. 2 Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie z dnia 15 maja 2017r. tj. działalności w zakresie prowadzenia odpłatnych szkoleń, sprzedaży szkoleń, prowadzenia odpłatnego doradztwa, konsultacji psychologicznych i logopedycznych oraz prowadzenia innych działań odpłatnych w ramach Poradni psychologiczno-pedagogicznej, wyodrębnionej pod względem rachunkowym i finansowym z działalności Instytutu.”

Prowadzona działalność w okresie objętym kontrolą, obejmowała świadczenie usług eksperckich, prowadzenie poradni pedagogiczno-psychologicznej, wynajmowanie sal konferencyjnych a także prowadzenie szkoleń z zastosowania ”Testu rozwoju językowego” oraz ”Baterii Testów Fonologicznych” - w ramach bieżącego zapotrzebowania za strony klientów.

Działalność poradni pedagogiczno-psychologicznej (numer RSPO 279385) prowadzona była od 3 marca 2022 r. Decyzją Dyrekcji na dzień 31.12.2022 r. poradnia zawiesiła działalność.

Zamówienia (zakupy) o wartość nieprzekraczającej kwoty 130 000 zł netto.

W okresie objętym kontrolą w IBE obowiązywało Zarządzenie nr 2/2018 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 9.04.2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów i procedur zaciągania i rozliczania zobowiązań finansowych IBE. Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 2/2018 był *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*.

Ww. Regulamin został zmieniony od dnia 6 grudnia 2021 r. Zarządzeniem nr 42/2021 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*.

⁴ Art. 2 ust. 1. Do podstawowej działalności instytutu należy: 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych; 2) przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki; 3) wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

ust. 2. W związku z prowadzoną działalnością podstawową instytut może:

- 1) upowszechniać wyniki badań naukowych i prac rozwojowych;
- 2) wykonywać badania i analizy oraz opracowywać opinie i ekspertyzy w zakresie prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych;
- 3) opracowywać oceny dotyczące stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin nauki i techniki oraz sektorów gospodarki, które wykorzystują wyniki badań naukowych i prac rozwojowych oraz w zakresie wykorzystywania w kraju osiągnięć światowej nauki i techniki;
- 4) prowadzić działalność normalizacyjną, certyfikacyjną i aprobacyjną;
- 5) prowadzić i rozwijać bazy danych związane z przedmiotem działania instytutu;
- 6) prowadzić działalność w zakresie informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, wynalazczości oraz ochrony własności przemysłowej i intelektualnej, a także wspierającej innowacyjność przedsiębiorstw;
- 7) wytwarzać w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi aparaturę, urządzenia, materiały i inne wyroby oraz prowadzić walidację metod badawczych, pomiarowych oraz kalibrację aparatury;
- 8) prowadzić działalność wydawniczą związaną z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

ust. 3. Instytut, poza zadaniami, o których mowa w ust. 1 i 2, może prowadzić: 1) kształcenie w szkole doktorskiej i na studiach podyplomowych, związane z prowadzonymi przez instytut badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi, 2) inne formy kształcenia - - na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kontrolą objęto 40 z 848 zakupów dokonanych w okresie objętym kontrolą, do których nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*. Kontrolą objęto wypełnianie przy dokonywaniu zakupów ww. *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*.

Zakupy dokonywane na podstawie obowiązującego do dnia 5 grudnia 2021 r. *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*.

W § 3 *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2018 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z 09.04.2018 r w sprawie wprowadzenia regulaminów i procedur zaciągania zobowiązań finansowych w IBE zawarto:

1. W celu dokonania zakupu Wnioskujący wypełnia Wniosek (zał. 1.1.) w części A, uzyskując jego zatwierdzenie przez osoby w nim wskazane. Postępowanie dotyczące dokonania zakupu może zostać rozpoczęte po uzyskaniu zgody Kierownika Zamawiającego.

2. We Wniosku w części A należy zawrzeć:

- 1) szczegółowy opis przedmiotu zamówienia,
- 2) uzasadnienie celowości wydatku,
- 3) określenie szacunkowej wartości zamówienia,
 - a. w przypadku zamówień do 20 000 netto należy uzasadnić wnioskowaną kwotę opisując, na jakiej podstawie została ustalona oraz dołączyć ofertę Wykonawcy;
 - b. w przypadku zamówień powyżej 20 000 zł netto należy dokonać rozeznania rynku i przygotować notatkę z szacowania wartości zakupu (wraz z załącznikami, tj. wydrukami maili lub faksów, na podstawie których dokonano szacowania wartości zamówienia).
- 4) źródło finansowania,
- 5) planowany termin realizacji umowy,
- 6) sposób wyłonienia Wykonawcy (z ogłoszeniem lub bez),
- 7) warunki udziału w postępowaniu,
- 8) sposób oceny ofert, kryteria wyboru Wykonawców,
- 9) wskazać osoby uczestniczące w ocenie ofert,
- 10) w przypadku zamówień do 20 000 zł netto możliwe jest wskazanie konkretnego Wykonawcy wraz z uzasadnieniem wyboru (np. opis kwalifikacji i/ lub doświadczenia).

3. Do Wniosku załącza się:

- 1) zczegółowy opis przedmiotu zamówienia;
- 2) pozostałe załączniki przywołane we Wniosku.

4. Podpisany przez Wnioskującego Wniosek przedkładany jest do zatwierdzenia Kierownika zespołu/ Opiekuna zadania i Kierownika projektu/Lidera- Ekspert - w celu oświadczenia, iż niniejszy wydatek jest uzasadniony i celowy, a następnie do sekretariatu IBE.

5. Wnioskujący współpracuje z ZWP na etapie prowadzenia postępowania w szczególności uczestniczy w przygotowaniu ostatecznej wersji dokumentacji prowadzonego postępowania oraz w procesie wyboru najkorzystniejszej oferty.

6. Wnioskujący realizuje zawartą umowę zgodnie z jej zapisami oraz dokonuje odbioru rezultatów umowy."

Lp.	Numer zakupu	Przedmiot zakupu/kwota	Uwagi dotyczące stosowania <i>Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych</i>
-----	--------------	------------------------	--

1.	155/2020	Usługa doradztwa dla dyrekcji Instytutu Badań Edukacyjnych z zakresu zagadnień zarządczych	Zamówienie na kwotę netto 39 000,00 zł dokonane z odstępniem od zastosowania zasad określonych w § 7 dla zamówień powyżej 20 000,00 zł netto – na podstawie § 8 ust. 2 Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów zamówieniach publicznych (w aktach notatka z 29.05.2020 r. ze zgodą na odstępniem –). We wniosku zakupowym (Część A, pozycja 4a) należy zawrzeć wyjaśnienie, na jakiej podstawie kwota została oszacowana, wraz z dołączeniem do wniosku oferty Wykonawcy, wskazano: „Kwota ustalona z Dyrekcją Instytutu Badań Edukacyjnych”, W ocenie kontrolujących nie zamieszczono podstawy oszacowania kwoty.
2.	56/2021	Wspieranie realizacji badań PISA i PRILS 2021 Zakup powyżej 30 000 zł w trybie „z ogłoszeniem”	Zamówienie na podstawie § 7 Regulaminu - „Zamówienia, których wartość szacunkowa wynosi powyżej 20 000 zł netto.” Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 3 ppkt b, w przypadku zamówień powyżej 20 000 zł netto należy dokonać rozeznania rynku i przygotować notatkę z szacowania wartości zakupu (wraz z załącznikami, tj. wydrukami maili lub faksów, na podstawie których dokonano szacowania wartości zamówienia). W dokumentacji brak notatki z szacowania wartości zakupu.

Zakupy dokonywane na podstawie obowiązującego od dnia 6 grudnia 2021 r. Regulamin dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych.

3.	276A/2022	Prowadzenie NPPP Emka-bieżące zarządzanie i koordynowanie działalności poradni, nadzór merytoryczny nad pracą poradni, zarządzanie mieniem poradni – zakup poniżej 30 000 zł	Zakup dokonany na podstawie § 6 Regulaminu „Zamówienia, których wartość szacunkowa nie przekracza kwoty 20 000 zł netto.” Zgodnie z § 6 ust. 3 Regulaminu „Zakupy o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 20 000 zł mogą być dokonywane po negocjacjach z jednym Wykonawcą.” Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 3 lit a ww. Regulaminu „w przypadku zamówień do 20 000 zł netto należy uzasadnić wnioskowaną kwotę opisując, na jakiej podstawie została ustalona oraz dołączyć ofertę wykonawcy” W uzasadnieniu kwoty zamówienia we wniosku zakupowym znajduje się zapis – „uzgodniona z Dyrektorem”. W ocenie kontrolujących nie zawarto uzasadnienia wnioskowanej kwoty opisując, na jakiej podstawie została ustalona..
----	-----------	--	--

W dokumentacji pozostałych 37 zakupów objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stosowania *Regulaminu dokonywania zakupów bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych*.

Przyjęte w Instytucie zasady (polityka) rachunkowości

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, (...) ust. 2. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1.

W IBE obowiązuje *Dokumentacja zasad rachunkowości Instytutu Badań Edukacyjnych* wprowadzona Zarządzeniem Nr 38 Dyrektora IBE z dnia 19 grudnia 2009 r. Dokument ten podlegał aktualizacjom:

- Aneksem Nr 1 z 30 grudnia 2011 r.,
- Aneksem Nr 2 z 18 kwietnia 2017 r.,
- Aneksem Nr 3 z 29 grudnia 2017 r.,
- Aneksem Nr 4 z 2 lipca 2018 r.,
- Aneksem Nr 5 z 19 grudnia 2018 r.,
- Aneksem Nr 6 z 30 sierpnia 2019 r.,
- Aneksem Nr 7 z 30 września 2020 r.

Załączniki do ww. *Dokumentacji* stanowią:

- Załącznik Nr 1 - *Opis stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów oraz zasady ewidencji zdarzeń i operacji gospodarczych oraz ustalania wyniku finansowego,*
- Załącznik Nr 2 - *Zasady ewidencji księgowej projektów realizowanych w ramach programów z udziałem środków europejskich,*
- Załącznik Nr 3 - *Wykaz ksiąg rachunkowych,*
- Załącznik Nr 4 - *Opis systemu przetwarzania danych,*
- Załącznik Nr 5 - *Opis systemu służącego ochronie danych.*

Zgodnie z ww. dokumentem rokiem obrotowym jest okres kolejnych 12 miesięcy. Rok obrotowy zaczyna się od dnia 1 stycznia i kończy 31 grudnia. W skład roku obrotowego wchodzi okresy sprawozdawcze. Za okres sprawozdawczy przyjmuje się okres 1 miesiąca.

Zgodnie ze sprawozdaniami biegłych rewidentów z badania rocznych sprawozdań finansowych IBE za okres objęty kontrolą ocenie biegłego rewidenta podlega m.in. „odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości. Sprawozdania biegłych rewidentów nie zawierają uwag do stosowanych zasad rachunkowości.

Zgodnie ze sprawozdaniami biegłych rewidentów z badania rocznych sprawozdań finansowych IBE za okres objęty kontrolą sprawozdania te „zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych”.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe zawierają co najmniej:

- 1) określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego;
- 2) określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej;
- 3) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych;
- 4) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu;
- 5) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
- 6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Sposób obiegu dokumentów finansowo-księgowych w IBE określono w *Procedurze rozliczania zakupów* stanowiącej załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 2/2018 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z 09.04.2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów i procedur zaciągania

zobowiązań finansowych w IBE zmienionej z dnia 6 grudnia 2021 r. Zarządzeniem nr 41/2021 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 3 grudnia 2021r. w sprawie zmiany Procedury rozliczania zakupów.

Zgodnie z ww. Procedurą dowody księgowo dokumentujące zdarzenia dotyczące realizacji projektów i zadań działalności statutowej muszą spełniać warunki określone w art. 21 oraz art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (pkt 1 Procedury).

Każdy otrzymany zewnętrzny dowód księgowy powinien być niezwłocznie zarejestrowany w sekretariacie IBE w księdze korespondencji przychodzącej (pkt 2).

Każdy z dowodów księgowych musi ponadto być opatrzony opisem zawierającym informacje: z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta, jakie było przeznaczenie zakupionych towarów, usług lub innego rodzaju opłaconej należności (pkt 4).

Dla potrzeb projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych dofinansowanych z EFS niezbędne jest również umieszczenie opisu wskazującego na związek wydatku z projektem (pkt 5).

Procedura wskazuje także komórki organizacyjne odpowiedzialne za weryfikację dowodu księgowego i obowiązki pracowników rozliczających wydatki. Zgodnie z Procedurą (pkt 9) dowodami potwierdzającymi wykonanie zobowiązania, o których mowa powyżej, są w szczególności: protokół przekazania stanowiący załącznik nr 6.1 do Procedury oraz Protokół zdawczo - odbiorczy lub sprawozdanie z realizacji zlecenia (Załączniki 6.2. i 6.3. do Procedury). Zgodnie z pkt 10 Procedury każdy dokument przekazany do Zespołu Głównego Księgowego (ZGK) podlega sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym. Pracownik ZGK, dokonujący tej czynności, potwierdza zgodność powyższego własnoręcznym podpisem, wskazuje sposób zaksięgowania wydatku oraz przypisuje operację gospodarczą do okresu sprawozdawczego. Dokumenty księgowe przekazywane są następnie do akceptacji Głównego Księgowego i Kierownika Zamawiającego. Po uzyskaniu akceptacji Kierownika Zamawiającego dokumenty przekazywane są do ZGK w celu realizacji płatności. W ZGK dokumenty są następnie przechowywane i archiwizowane.

Zmiany wprowadzone do Procedury Zarządzeniem z nr 41/2021 obejmują m.in. dodanie pkt 15, zgodnie z którym dokumenty księgowe mogą być procedowane, w tym zatwierdzane przez zobowiązane osoby, z wykorzystaniem Systemu Obiegu Informacji.

Kontrolą objęto dokumenty finansowo-księgowe na łączną kwotę 298 591 zł dotyczące ww. 40 zakupów, do których nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*.

Wykaz dokumentów objętych kontrolą:

- 1) postępowanie 16/2020:
 - Faktura VAT FA/8/1/2020 na kwotę 113,00 zł brutto,
 - Opis Faktury VAT FA/8/1/2020,
 - Zestawienie „Wydatki reprezentacyjne Dyrekcji IBE na spotkaniach zewnętrznych”,
- 2) postępowanie 32/2020:
 - Faktura VAT FV 146/2/2020 na kwotę 3099,60 zł brutto,
 - Opis faktury FV 146/2/2020,
- 3) postępowanie nr 100/2020:
 - protokół zdawczo-odbiorczy z 24.06.2020 r do umowy 119/2020,
 - faktura VAT 45/06/2020 na kwotę 36 900 zł,
 - opis faktury 45/06/2020,
 - protokół zdawczo-odbiorczy z 12.08.2020 do umowy 119/2020,
 - protokół przekazania z 12.08.2020 do umowy 119/2020;
 - faktura VAT 19/09/2020 na kwotę 22 140,00 zł,
 - opis faktury 19/09/2020;

- 4) postępowanie nr 103/2020:
 - faktura Fv 50/2020 na kwotę 442,80 zł,
 - opis faktury Fv 50/2020;
- 5) postępowanie 122/2020:
 - faktura nr 219904 na kwotę 300,00 USD,
 - opis Faktury 219904 Projekt ZSK – kwota 1 251,27 zł,
 - wyciąg – polecenie wypłaty wychodzące, na kwotę 1 251,27 zł
- 6) postępowanie nr 135/2020:
 - protokół zdawczo odbiorczy do umowy 144/2020,
 - faktura VAT 03/06/2020 na kwotę 4 500,00 zł,
 - opis faktury Fv 03/06/2020;
- 7) postępowanie nr 155/2020:
 - Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 136/2020 z 03.07.2020 r.,
 - faktura nr 3/07/2020 na kwotę 15 990 zł brutto,
 - opis faktury nr 3/07/2020
 - Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 136/2020 z 10.08.2020 r.,
 - faktura nr 1/08/2020 na kwotę 15 990 zł brutto,
 - opis faktury nr 1/08/2020
 - Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 136/2020 z 06.09.2020 r.,
 - faktura nr 1/09/2020 na kwotę 15 990 zł brutto,
 - opis faktury nr 1/09/2020
 - Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 136/2020 z 05.10.2020 r.,
 - faktura nr 1/10/2020 na kwotę 7 995 zł brutto,
 - opis faktury nr 1/10/2020
 - Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 136/2020 z 30.10.2020 r.,
 - faktura nr 1/11/2020 na kwotę 7 995 zł brutto,
 - opis faktury nr 1/11/2020,

Stwierdzone uchybienie: na Sprawozdaniach z wykonania umowy zlecenia w pozycjach: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/ nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

- 8) postępowanie nr 201/2020:
 - faktura VAT 5/07/2020 na kwotę 6 396,00 zł,
 - opis faktury VAT nr 5/07/2020,
 - lista obecności ze szkolenia 15-16.07.2020;
- 9) postępowanie 233/2020:
 - notatka dot. Wniosku o dokonanie zakupu nr 233/2020
- 10) postępowanie nr 257/2020:
 - faktura 10/12/2020 na kwotę 19 926,00 zł,
 - opis faktury 10/12/2020,
 - protokół przekazania dzieła do umowy 295/2020,
 - protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 295/2020,
- 11) postępowanie nr 288/2020:
 - rachunek do umowy 293/2020 na kwotę 2 480,00 zł,
 - sprawozdanie zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia do umowy 293/2020,
 - oświadczenie do umowy 293/2020,

- Lista płać IBE UCP marzec 2021 Umowy cywilnoprawne – Projekt ICCS 2022;

12) postępowanie 327/2020:

- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 328/2020,
- Rachunek do umowy 328/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 329/2020,
- Rachunek do umowy 329/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 330/2020,
- Rachunek do umowy 330/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 331/2020,
- Rachunek do umowy 331/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 332/2020,
- Rachunek do umowy 332/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 333/2020,
- Rachunek do umowy 333/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 334/2020,
- Rachunek do umowy 334/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 335/2020,
- Rachunek do umowy 335/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 336/2020,
- Rachunek do umowy 336/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Sprawozdanie Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia nr 337/2020,
- Rachunek do umowy 337/2020 na kwotę 300,00 zł,
- Lista płać IBE UCP grudzień 2020 Umowy cywilnoprawne na kwotę 2 700,00 zł,
- Lista płać IBE UCP styczeń 2021 Umowy cywilnoprawne na kwotę 300,00 zł,

13) postępowanie 335/2020:

- faktura VAT SOI/2020/11128 na kwotę 3132,00 zł,
- opis faktury SOI/2020/11128;

14) postępowanie 351/2020:

- Faktura VAT 21/01/29/6 na kwotę 7255,77 zł,
- Opis faktury 21/01/29/6,

15) postępowanie 9/2021:

- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 36/2021 z adnotacją dot. realizacji części umowy,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 06.07.2021 r. do umowy 36/2021,
- Notatka służbowa z 05.08.2021 r. dot. kary umownej w wysokości 1350 zł i odstąpienia od umowy,
- Rachunek do umowy nr 36/2021 z 05.08.2021 r. na kwotę 1 200,00 zł z dołączoną odręcną notatką z 06.08.2021 r. dot. sporządzenia do rachunku notatki w sprawie naliczenia kary umownej,
- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 54/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 54/2021,
- Rachunek do umowy nr 54/2021 z 16.07.2021 r. na kwotę 9 000,00 zł,
- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 57/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 57/2021,
- Rachunek do umowy nr 57/2021 z 16.07.2021 r. na kwotę 4 425,00 zł,
- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 58/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 58/2021,
- Rachunek do umowy nr 58/2021 z 04.08.2021 r. na kwotę 4 425,00 zł,
- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 79/2021,

- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 79/2021,
- Rachunek do umowy nr 79/2021 z 04.08.2021 r. na kwotę 4 500,00 zł,
- Notatka z 19.05.2021 r. dot. przygotowania aneksu do umowy w związku z niemożnością jej realizacji w pierwotnym zakresie,
- Protokół przekazania z 28.06.2021 r. do umowy nr 104/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 104/2021,
- Rachunek do umowy nr 104/2021 z 04.08.2021 r. na kwotę 4 500,00 zł,
- Protokół przekazania z 28.06.2021 r. do umowy nr 107/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 28.06.2021 r. do umowy 107/2021,
- Rachunek do umowy nr 107/2021 z 04.08.2021 r. na kwotę 4 500,00 zł,
- Protokół przekazania z 30.06.2021 r. do umowy nr 129/2021,
- Protokół zdawczo-odbiorczy z 30.06.2021 r. do umowy 129/2021,
- Rachunek do umowy nr 129/2021 z 16.07.2021 r. na kwotę 3 750,00 zł,
- Lista płac IBE UCP sierpień 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt POWR.02.10.00-00-9002/17 OZP z 18.08.2021 r. na kwotę 36 300,00 brutto zł,

16) postępowanie 17/2021:

- Faktura SOI/2021/11577 na kwotę 1414,50 zł,
- Opis faktury SOI/2021/11577,

17) postępowanie 19/2021:

- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia z 05.02.2021 r.,
- Rachunek z 08.02.2021 r. na kwotę 800,00 zł,
- Lista płac IBE UCP luty 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt IBE z 23.02.2021 r. na kwotę 800,00 brutto zł,

Stwierdzone uchybienie: na Sprawozdaniu Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia w pozycji: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu, określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

18) postępowanie 56/2021:

- Lista płac IBE UCP kwiecień 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt PISA 2022 z 2104.2021 r. na kwotę 4 005,84 brutto zł, w tym kwota 2 750,40 z tytułu umowy 68/2021
- Rachunek z 12.04.2021 r. do umowy 68/2021 na kwotę 5 500,80 zł – zatwierdzony na kwotę 2 750,40 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia do umowy 68/2021 (bez daty),

19) postępowanie 131/2021:

- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 132/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół przekazania do umowy 132/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 132/2021 z dnia 30.06.2021 r.,
- Rachunek z 30.06.2021 r. do umowy 132/2021 na kwotę 3350 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 133/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół przekazania do umowy 133/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 133/2021 z dnia 30.06.2021 r.,
- Rachunek z 30.06.2021 r. do umowy 133/2021 na kwotę 3350 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 134/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół przekazania do umowy 134/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 134/2021 z dnia 30.06.2021 r.,
- Rachunek z 30.06.2021 r. do umowy 134/2021 na kwotę 3400 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 135/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół przekazania do umowy 135/2021 z 30.06.2021 r.,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 135/2021 z dnia 30.06.2021 r.,
- Rachunek z 30.06.2021 r. do umowy 135/2021 na kwotę 3350 zł,

- Lista płac IBE UCP lipiec 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt ICCS z 23.07.2021 r. na łączną kwotę brutto 13 450,00 zł,

Stwierdzone uchybienie: na Sprawozdaniach z wykonania umowy zlecenia w pozycjach: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/ nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

20) postępowanie 163/2021:

- Protokół przekazania do umowy 196/2021 z 30.06.2021 r
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 196/2021 z dnia 30.06.2021 r.
- Rachunek z 10.11.2021 r. do umowy 196/2021 na kwotę brutto 5 171,69 zł,
- Lista płac IBE UCP listopad 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt IBE z 15.11.2021 r. na łączną kwotę brutto 5 171,69 zł,

21) postępowanie 186/2021:

- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 188/2021 z 24.06.2021 r.,
- Dokument: rozliczenie szkoleń ze stosowania Testu Rozwoju Językowego w czerwcu 2021 r.,
- Rachunek z 24.06.2021 r. do umowy 188/2021 na kwotę 5 000 zł,
- Lista płac IBE UCP lipiec 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt IBE z 07.07.2021 r. na łączną kwotę brutto 5 000,00 zł,

22) postępowanie 198/2021:

- Faktura VAT 2021/06/CM/PL/173 na kwotę 14 543,52 zł,
- Opis faktury VAT Faktura VAT 2021/06/CM/PL/173 - IBE,
- Opis faktury VAT Faktura VAT 2021/06/CM/PL/173 - Projekt UDA.POWER.02.13.00-00-0001/19-00,

23) postępowanie 219/2021:

- Faktura VAT 61/07/21 na kwotę 3 895,00 zł,
- Opis faktury VAT 61/07/21,

24) postępowanie 248/2021:

- Raport z udziału w konferencji z 03.09.2021 r.,
- Faktura VAT FV/0481/2021 na kwotę 3 198,00 zł,
- Opis faktury FV/0481/2021,

25) postępowanie 271/2021:

- Faktura VAT FS 29129/GŁ/09/2021 na kwotę 103,63 zł,
- Opis faktury VAT FS 29129/GŁ/09/2021,

26) postępowanie 279/2021:

- Protokół przekazania do umowy 306/2021 z 30.09.2021 r
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia nr 306/2021 z 30.09.2021 r.,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 306/2021 z dnia 30.09.2021 r.
- Rachunek z 30.09.2021 r. do umowy 306/2021/2021 na kwotę brutto 3000,00 zł (adnotacja: zatwierdzono na kwotę 2510,88 zł),
- Lista płac IBE UCP październik 2021 Umowy cywilnoprawne Projekt PISA 2022 z 13.10.2021 r. na łączną kwotę brutto 2 510,88 zł,

Stwierdzone uchybienie: Na Sprawozdaniu Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia w pozycji: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/ nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

27) postępowanie 308/2021:

- Faktura VAT 220100911 na kwotę 1 131,60 zł,
- Opis faktury VAT 220100911,

28) postępowanie 315/2021:

- Faktura VAT BDO 000100917 na kwotę 1 341,00 zł
- Opis faktury VAT BDO 000100917,

29) postępowanie 375/2021:

- Potwierdzenie opłaty za udział w szkoleniu w IERInstitute na kwotę 278,50 EUR,
- Opis dokumentu księgowego z wyliczeniem kwot: 1 566,22 zł,

30) postępowanie 382/2021:

- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia 388/2021 z 31.01.2022 r.
- Faktura VAT F/0025/01/K1 na kwotę 2 460,00 zł,
- Opis faktury VAT F/0025/01/K1,

Stwierdzone uchybienie: Na Sprawozdaniu Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia w pozycji: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

31) postępowanie 32/2022:

- Lista płac IBE UCP marzec 2022 Umowy cywilnoprawne Projekt CAiRE) z 24.03.2022 r. na kwotę 11 700,00 brutto zł w tym pozycja 5 200 zł,
- Rachunek z 14.03.2022 do umowy IBE/17/2022 na kwotę 5 200 zł
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia z 14.03.2022 r.,

Stwierdzone uchybienie: Na Sprawozdaniu Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia w pozycji: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*. Brak jest również podpisu w pozycji Kierownik Zadania/Opiekun projektu.

32) postępowanie 62/2022:

- Lista płac IBE UCP kwiecień 2022 Umowy cywilnoprawne Projekt IBE z 05.04.2022 r. na kwotę 6 500,00 brutto zł,
- Rachunek z 22.03.2022 r. do umowy 37/2022 na kwotę 6 500,00 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia z 22.03.2022 r.
- Notatka zleceniobiorcy – spis zrealizowanych zadań,

Stwierdzone uchybienie: Na Sprawozdaniu Zleceniobiorcy z wykonania umowy zlecenia w pozycji: „Stwierdzam, że zlecenie zostało wykonane zgodnie/niezgodnie z umową i przyjęte/nie przyjęte bez zastrzeżeń” nie dokonano skreślenia niepotrzebnej pozycji – zgodnie ze wzorem ww. dokumentu określonym w załączniku 6.3 ww. *Procedury rozliczania zakupów*.

33) postępowanie 81/2022:

- Faktura ZST/2022/000011 na kwotę 3 075,00 zł brutto,
- Opis faktury ZST/2022/000011,

34) postępowanie 117/2022:

- Faktura 2022/10/0026 na kwotę 19 950,00 zł brutto,
- Opis faktury 2022/10/0026,
- Protokół zdawczo-odbiorczy do umowy 234/3033 z 30.09.2022 r.,
- Protokół przekazania z 30.09.2022 r. do umowy 234/2022,

35) postępowanie 148/2022:

- Faktura 88/F/04/2022 na kwotę 85,00 zł brutto,
- Opis faktury 88/F/04/2022,

36) postępowanie 191/2022:

- Faktura 325/08-2022 na kwotę 4 184,29 zł,
- Opis faktury 325/08-2022,

37) postępowanie 193a/2022:

- Faktura 11/FV/05/2022 na kwotę 246,00 zł brutto,
- Opis faktury 11/FV/05/2022,

38) postępowanie 222/2022:

- Faktura FSL-78/06/2022/BOKZL na kwotę 850,00 zł brutto,
- Opis faktury FSL-78/06/2022/BOKZL,

39) postępowanie 251/2022:

- Faktura do zamówienia CS-0A56-D-756 na kwotę 499,00 eur,
- Opis faktury do zamówienia CS-0A56-D-756 – IBE,
- Opis faktury do zamówienia CS-0A56-D-756 – Projekt ZSK4,
- Opis faktury do zamówienia CS-0A56-D-756 – Projekt ZSK5,
- Potwierdzenie transakcji na kwotę 2 407,43 zł,

40) postępowanie 276a/2022:

- Lista płać IBE UCP listopad 2022 Umowy cywilnoprawne Projekt EMKA z 23.11.2022 r. na kwotę 8 000,00 brutto zł,
- Rachunek z 7.11.2022 r. do umowy 253A/2022 na kwotę 2 000,00 zł,
- Sprawozdanie z wykonania umowy zlecenia z 01.08.2022 r. do umowy 253A/2022.

W wyniku kontroli ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

II. Organizacja i jakość pracy w IBE

1. Organizacja Instytutu

Zgodnie z art. 6 uib, Instytut działa na podstawie statutu, który określa przedmiot i zakres działania instytutu. Statut uchwała rada naukowa, a zatwierdza minister nadzorujący.

W okresie objętym kontrolą w IBE obowiązywał Statut w brzmieniu uchwalonym przez Radę Naukową Instytutu Badań Edukacyjnych w dniu 8 maja 2017 r. i zatwierdzony przez Ministra Edukacji Narodowej zarządzeniem z dnia 15 maja 2017 r.

Statut ten był zmieniany:

- 1) uchwałą nr 27/2020 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie, zatwierdzoną zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie.

Zgodnie z ww. uchwałą § 4 ust. 1 Statutu otrzymuje brzmienie:

"1. Instytut może prowadzić:

- 1) *studia podyplomowe i doktoranckie, związane z prowadzonymi przez Instytut badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi, jeżeli posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz odpowiednie zaplecze i warunki materialno-techniczne;*
 - 2) *inne formy kształcenia oraz doskonalenia zawodowego, w tym szkolenia i kursy dokształcające,*
 - 3) *seminaria, konferencje, wykłady, warsztaty, szkolenia oraz inne formy doskonalenia zawodowego, w tym doskonalenia zawodowego nauczycieli."*
- 2) uchwałą nr 33/2021 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie z dnia 6 października 2021 r. w sprawie zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie, zatwierdzoną zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie.

Zgodnie z ww. uchwałą:

§7 ust. 2 Statutu otrzymuje brzmienie:

2. Rada Naukowa liczy 20 członków. W skład Rady Naukowej wchodzi:

t) pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu w liczbie 9;

2) osoby niebędące pracownikami Instytutu w liczbie 11,

§7 ust. 3 Statutu otrzymuje brzmienie:

3. Osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania Rady Naukowej, wchodzi w skład Rady Naukowej w liczbie nie większej niż 4 osoby.

W przypadku, gdy liczba tych osób wynosi 4 lub mniej osób, wówczas wchodzi one w skład Rady Naukowej i nie przeprowadza się wyborów w celu ich powołania do Rady Naukowej.

§7 ust. 5 Statutu otrzymuje brzmienie:

5. Członków Rady Naukowej nieposiadających stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego oraz przedstawicieli pracowników badawczo-technicznych wybierają w głosowaniu tajnym pracownicy Instytutu na okres 4 lat w liczbie nie mniejszej niż 5 osób. Jeżeli liczba pracowników, o których mowa w ust. 3 jest mniejsza niż 4 osoby, wówczas liczba członków Rady Naukowej z niniejszej grupy pracowników ulega odpowiedniemu zwiększeniu w taki sposób, aby łączna liczba członków Rady Naukowej określona w § 7 ust. 2 pkt 1) wynosiła 9 osób.

W §8 Statutu dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

3. Udział w posiedzeniach Rady Naukowej może odbywać się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej oraz przewiduje się możliwość głosowania za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, jeżeli system ten zapewnia zachowanie tajności głosowania.

Organy Instytutu oraz zakres ich odpowiedzialności zostały określone w ustawie o instytutach badawczych oraz statucie Instytutu Badań Edukacyjnych.

Realizacja zadań przez Dyrektora i Radę Naukową Instytutu.

Zgodnie z art. 23 uib organami Instytutu są dyrektor i rada naukowa.

Za całokształt działalności Instytutu, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz Statutem, odpowiedzialny jest Dyrektor Instytutu.

Dyrektor ustala plany działalności instytutu, realizuje politykę kadrową, zarządza mieniem i odpowiada za wykorzystanie mienia instytutu na realizację jego zadań statutowych, odpowiada za wyniki działalności naukowej i badawczo-rozwojowej instytutu, reprezentuje instytut, tworzy szkoły doktorskie, podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących instytutu, z wyjątkiem spraw należących do zakresu działania rady naukowej (zgodnie z art. 24 ust. 1 uib).

W okresie objętym kontrolą Instytut nie prowadził studiów doktoranckich ani studiów podyplomowych.

Zgodnie z art. 24 ust. 1a uib Dyrektor, po zaopiniowaniu przez radę naukową, ustala regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych (...).

Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych został wprowadzony 1 sierpnia 2022 r. Zarządzeniem Nr 32 /2022 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych. Regulamin ten został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową Instytutu Uchwałą nr 14/2022 z dnia 10 czerwca 2022 roku.

Zgodnie z art. 27 ust. 3 uib Statut instytutu badawczego może przewidywać funkcję sekretarza naukowego, powołanie kolegium lub innych organów opiniodawczo-doradczych dyrektora, określając ich liczbę.

W § 6 Statutu ust. 3 Statutu IBE zawarto zapis *Dyrektor Instytutu może powołać Sekretarza Naukowego Instytutu, powołać organ opiniodawczo-doradczy Dyrektora Instytutu, ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań, ustalając zakres i czas ich umocowania.*

W okresie objętym kontrolą w IBE nie powoływano Sekretarza Naukowego, organu opiniodawczo-doradczego Dyrektora Instytutu oraz pełnomocników do realizacji określonych zadań.

Rada Naukowa wykonuje zadania określone w art. 29 ust. 2, w sposób określony ust. 3-6 oraz w art. 35a ust. 1 uib.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 uib do zadań rady naukowej należy:

- 1) uchwalanie statutu;

- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) opiniowanie kandydatów na stanowiska: zastępcy dyrektora do spraw naukowych, sekretarza naukowego oraz kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym, odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych;
- 5) opiniowanie kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowych instytutu, a także rocznych sprawozdań dyrektora z wykonania zadań;
- 6) zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej;
- 7) opiniowanie wniosków w sprawie połączenia, podziału, przekształcenia lub reorganizacji instytutu oraz stałej współpracy instytutu z innymi osobami prawnymi;
- 8) opiniowanie regulaminu organizacyjnego;
- 9) opiniowanie rocznego planu finansowego;
- 10) opiniowanie rocznych sprawozdań finansowych;
- 11) opiniowanie podziału zysku instytutu;
- 12) opiniowanie kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników;
- 13) opiniowanie wniosków o przyznawanie stypendiów naukowych;
- 14) przeprowadzanie postępowań w sprawie nadania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w zakresie posiadanych uprawnień;
- 15) wnioskowanie do dyrektora o mianowanie na stanowisko profesora lub profesora instytutu;
- 16) ustalanie programów studiów podyplomowych i programów kształcenia w szkołach doktorskich, prowadzonych przez instytut;
- 17) opiniowanie regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych;
- 18) przypisywanie poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, z uwzględnieniem art. 21 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 226);
- 19) podejmowanie decyzji o włączeniu do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych i innych form kształcenia, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 20) występowanie do ministra właściwego, o którym mowa w art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, z wnioskiem o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji nadawanych po ukończeniu innych form kształcenia, w tym szkoleń i kursów dokształcających, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2.

Zgodnie z art. 29 ust. 3-6 uib

3. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 12 i 13, mają członkowie rady naukowej posiadający stopień naukowy lub tytuł naukowy.

4. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 14, mają członkowie rady naukowej posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy.

5. Rada naukowa jest uprawniona do zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących działalności instytutu.

6. Rada naukowa sporządza opinie, o których mowa w ust. 2 pkt 4, 5, 7, 9-13, w terminie nie dłuższym niż 30 dni.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 uib. Przewodniczący rady naukowej przekazuje ministrowi nadzorującemu uchwały rady w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5-11 i 17-19, w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

W okresie objętym kontrolą Rada Naukowa IBE podjęła następujące uchwały:

- 1) uchwała nr 21/2020 z 21.05.2020 r. w sprawie Kierunkowego planu badań naukowych i prac rozwojowych na rok 2020;
- 2) uchwała nr 22/2020 z 21.05.2020 r. w sprawie Sprawozdania z działań Instytutu Badań Edukacyjnych za rok 2019;
- 3) uchwała nr 23/2020 z 29.05.2020 w sprawie sprawozdania finansowego IBE za rok 2019 oraz podziału zysku IBE za rok 2019;
- 4) uchwała nr 24/2020 z 23.07.2020 w sprawie Planu finansowego IBE na rok 2020;
- 5) uchwała nr 25/2020 z 27.10.2020 w sprawie powołania Rzecznika Dyscyplinarnego w Instytucie Badań Edukacyjnych;
- 6) uchwała nr 28/2021 z 29.03.2021 w sprawie zaopiniowania zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Badań Edukacyjnych Instytutu Badawczego z dnia 27 marca 2018 r. oraz rozpoczęcia prowadzenia przez Instytut innej działalności – została przekazana do MEiN dnia 13.04.2021 r.;
- 7) uchwała nr 29/2021 z 29.03.2021 w sprawie zaopiniowania Kierunkowego planu badań naukowych i prac rozwojowych na rok 2021 r. – została przekazana do MEiN dnia 13.04.2021 r.;
- 8) uchwała nr 30/2021 z 29.03.2021 w sprawie zaopiniowania Sprawozdania z działalności Instytutu Badań Edukacyjnych za rok 2020;
- 9) uchwała nr 31/2021 z 29.03.2021 w sprawie zaopiniowania Planu finansowego IBE na rok 2021 – została przekazana do MEiN dnia 13.04.2021 r.;
- 10) uchwała nr 32/2021 z 01.06.2021 w sprawie zaopiniowania Sprawozdania finansowego Instytutu Badań Edukacyjnych za rok 2020 oraz podziału zysku za rok 2020, – została przekazana do MEiN dnia 09.06.2021 r.;
- 11) uchwała nr 33/2021 z 06.10.2021 w sprawie zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 8 maja 2017 r.;
- 12) uchwała nr 34/2021 z 06.10.2021 w sprawie zaopiniowania zmiany Regulaminu Wyborów do Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie z dnia 31 lipca 2017 r.;
- 13) uchwała nr 1/2022 z 12.01.2022 w sprawie zaopiniowania zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Badań Edukacyjnych Instytutu Badawczego z dnia 27.03.2018 r. – została przekazana do MEiN dnia 21.01.2022 r.;
- 14) uchwała nr 2/2022 z 12.01.2022 w sprawie składów Komisji ds. Przewodów Doktorskich, kwalifikacji i Awansów, Komisji ds. Etyki Badań Naukowych, Komisji ds. Ocen Pracowników Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych;
- 15) uchwała nr 3/2022 z 03.03.2022 w sprawie planu finansowego IBE na 2022 r.;
- 16) uchwała nr 4/2022 z 03.03.2022 w sprawie Kierunkowego planu badań naukowych i prac rozwojowych na rok 2022 r.;
- 17) uchwała nr 5/2022 z 03.03.2022 w sprawie Sprawozdania z realizacji Kierunkowego planu tematycznych badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych w 2021 r.;
- 18) uchwała nr 6/2022 z 03.03.2022 w sprawie zaopiniowania Sprawozdania z pracy redaktora naczelnego czasopisma „Edukacji Biologiczna i Środowiskowa”;
- 19) uchwała nr 7/2022 z 03.03.2022 w sprawie zaopiniowania Strategii rozwoju czasopisma „Edukacji Biologiczna i Środowiskowa”;
- 20) uchwała nr 8/2022 z 03.03.2022 w sprawie zaopiniowania składu Redakcji i Rady Naukowej czasopisma „Edukacji Biologiczna i Środowiskowa”;
- 21) uchwała nr 9/2022 z 03.03.2022 w sprawie zaopiniowania powołania Redakcji i zmiany składu Rady Naukowej czasopisma „Edukacji Biologiczna i Środowiskowa”;
- 22) uchwała nr 10/2022 z 03.03.2022 w sprawie kandydatury na stanowisko pracownika naukowego – dr hab. Piotra Nowakowskiego - profesora Instytutu z pełnieniem funkcji Kierownika Zakładu Podstaw Wychowania;

- 23) uchwała nr 11/2022 z 16.05.2022 w sprawie zaopiniowania zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Badań Edukacyjnych Instytutu Badawczego z dnia 27 marca 2018 roku;
- 24) uchwała nr 12/2022 z 10.06.2022 w sprawie zaopiniowania sprawozdania finansowego IBE za rok 2021 oraz podziału zysku za rok 2021;
- 25) uchwała nr 13/2022 z 10.06.2022 w sprawie kandydatur na stanowisko: Pracownik naukowy – adiunkt, Zakład Podstaw Wychowania IBE;
- 26) uchwała nr 14/2022 z 10.06.2022 w sprawie Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

Przekazane ww. uchwały wskazują na realizację przez Radę naukową zadań określonych w ww. przepisach.

Stwierdzona nieprawidłowość

Uchwały nr 28/2021, 29/2021, 31/2021, 32/2021, nr 1/2022 zostały przekazane ministrowi nadzorującemu po terminie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 uib, tj. po terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

Skład Rady Naukowej

Skład rady naukowej określa art. 30 uib. Zgodnie z tym przepisem:

1. W skład rady naukowej instytutu wchodzi nie mniej niż dwanaście (12) i nie więcej niż czterdzieści (40) osób. Statut instytutu określa liczbę tych osób oraz proporcje udziału osób posiadających stopień naukowy doktora oraz stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, wchodzących w skład rady naukowej i będących pracownikami instytutu.
2. W skład rady naukowej, w liczbie określonej w statucie instytutu, wchodzi:
 - 1) pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni instytutu, którzy stanowią co najmniej 40% składu rady;
 - 2) osoby niebędące pracownikami instytutu, które stanowią co najmniej 50% składu rady.
3. Osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w instytucie nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania rady naukowej, wchodzi w skład rady w liczbie określonej w statucie instytutu.
4. Do rady naukowej wchodzi osoby spoza instytutu posiadające co najmniej stopień naukowy doktora oraz osoby wyróżniające się wiedzą i praktycznym dorobkiem w sferze gospodarczej objętej działalnością instytutu, które powołuje minister nadzorujący, w tym spośród kandydatów przedstawionych przez dyrektora.
5. W skład rady naukowej wchodzi:
 - 1) dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy, jeżeli spełniają wymagania określone w ust. 3, z prawem głosu w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 12-14,
 - 2) przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki z prawem głosu w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, 4, 5-11 i 17-20 - którzy nie są zaliczani do osób, których liczba została określona w ust. 1.
6. Członków rady naukowej nieposiadających stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego oraz przedstawicieli pracowników badawczo-technicznych wybierają w głosowaniu tajnym pracownicy instytutu na okres 4 lat.
7. Jeżeli liczba pracowników spełniających wymagania określone w ust. 3 przekracza liczbę należnych im miejsc w radzie, przeprowadza się wybory, o których mowa w ust. 6.
8. Tryb wyborów reguluje regulamin wyborów ustanowiony przez dyrektora instytutu po zasięgnięciu opinii rady naukowej.

Skład i tryb wyboru Rady Naukowej IBE określa § 7 ust. 2-8 Statutu IBE, zgodnie z którym:
§ 7

2. Rada Naukowa liczy 20 członków a w jej skład wchodzi

- 1) pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu w liczbie 10;
- 2) osoby niebędące pracownikami Instytutu w liczbie 10.
3. Osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania Rady Naukowej, wchodzi w skład Rady Naukowej w liczbie 4 osób.
4. Jeżeli liczba pracowników spełniających wymagania określone w ust. 3 przekracza liczbę należnych im miejsc w Radzie Naukowej, przeprowadza się wybory, o których mowa w ust. 5.
5. Członków Rady Naukowej nieposiadających stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego oraz przedstawicieli pracowników badawczo-technicznych wybierają w głosowaniu tajnym pracownicy Instytutu na okres 4 lat.
6. Tryb wyboru do Rady Naukowej określa regulamin wyborów ustanowiony przez Dyrektora po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej.
7. W skład Rady Naukowej wchodzi również Dyrektor, zastępca Dyrektora do spraw naukowych oraz pozostali zastępcy Dyrektora i Główny Księgowy, jeżeli spełniają wymagania określone w ust. 3, z prawem głosu w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 12-14 ustawy. Osoby te nie są zaliczane do liczby osób określonej w ust. 2.
8. Osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 2, powołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania spośród osób posiadających co najmniej stopień naukowy doktora oraz osób wyróżniających się wiedzą i praktycznym dorobkiem w sferze gospodarczej objętej działalnością Instytutu, w tym spośród kandydatów przedstawionych przez Dyrektora Instytutu.

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie⁵ zmianie uległy zapisy § 7 ust. 2-3 i 5 Statutu, tj.:

2. Rada Naukowa liczy 20 członków. W skład Rady Naukowej wchodzi:
 - 1) pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu w liczbie 9;
 - 2) osoby niebędące pracownikami Instytutu w liczbie 11,
3. Osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania Rady Naukowej, wchodzi w skład Rady Naukowej w liczbie nie większej niż 4 osoby. W przypadku, gdy liczba tych osób wynosi 4 lub mniej osób, wówczas wchodzi one w skład Rady Naukowej i nie przeprowadza się wyborów w celu ich powołania do Rady Naukowej.
5. Członków Rady Naukowej nieposiadających stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego oraz przedstawicieli pracowników badawczo-technicznych wybierają w głosowaniu tajnym pracownicy Instytutu na okres 4 lat w liczbie nie mniejszej niż 5 osób. Jeżeli liczba pracowników, o których mowa w ust. 3 jest mniejsza niż 4 osoby, wówczas liczba członków Rady Naukowej z niniejszej grupy pracowników ulega odpowiedniemu zwiększeniu w taki sposób, aby łączna liczba członków Rady Naukowej określona w § 7 ust. 2 pkt 1) wynosiła 9 osób.

Regulamin wyborów członków Rady Naukowej IBE został ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora IBE nr 10/2017 z 31 lipca 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu wyborów członków Rady Naukowej IBE.

W związku z ww. zmianami Statutu IBE, Regulamin wyborów do Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie został zmieniony Zarządzeniem nr 32/2021 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie z dnia 19 października 2021 r.

Regulamin oraz jego zmiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową IBE. W okresie objętym kontrolą w skład Rady Naukowej IBE kadencji 2017-2021 wchodziło 10 pracowników IBE, w tym jedna osoba posiadająca tytuł naukowy i jedna osoba

⁵ Dz. Urz. MEiN poz. 122

posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 10 osób niebędących pracownikami IBE.

W dniach 27-28 października 2021 r. odbyły się wybory do Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych na kadencję 2021 – 2025. Wybory odbyły się w formule elektronicznej za pośrednictwem Systemu Obiegu Informacji, co jest zgodne z § 3 ust. 1 Regulaminu wyborów do Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych.

W związku z faktem, że liczba pracowników IBE spełniających kryteria określone w Statucie i Regulaminie wyborów do Rady Naukowej IBE (posiadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego lub tytułu naukowego, zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie nie krócej niż rok od dnia rozpoczęcia procedury powołania Rady Naukowej) wynosiła 2 osoby, weszły one w skład Rady Naukowej na mocy Statutu Instytutu, zaś liczba osób nie spełniających tego warunku, wchodzących w skład Rady Naukowej IBE uległa odpowiedniemu zwiększeniu do liczby 7 osób. Kandydaci, którzy zdobyli największą liczbę głosów i zajęli kolejno 7 pierwszych miejsc w głosowaniu, uzyskali mandat członkini i członka Rady Naukowej IBE na kadencję 2021-2025.

Na podstawie § 7 ust. 8 zarządzenia Nr 17 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Statutu Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie⁶ Minister Edukacji i Nauki w dniu 7 grudnia 2021 r. powołał w skład Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych 11 osób. W skład Rady Naukowej IBE weszło 9 pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych, w tym jedna osoba posiadająca tytuł naukowy i jedna osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego.

W skład Rady Naukowej IBE kadencji 2021-2025 wchodzi 9 pracowników IBE oraz 11 osób niebędących pracownikami IBE (do 30.06.2022 r. koniec okresu objętego kontrolą proporcje członków Rady Naukowej kadencji 2021-2025 będących pracownikami Instytutu i niebędących jego pracownikami, nie zmienia się).

Zgodnie z art. 30 ust. 9 uib Rada naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

Rada Naukowa IBE działa na podstawie *Regulaminu Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych* uchwalonego 27 października 2017 r.

Zgodnie z § 7 ww. Regulaminu organem wykonawczy Rady jest czteroosobowe Prezydium, w którego skład wchodzi przewodniczący oraz 2 zastępców przewodniczącego Rady Naukowej oraz sekretarz Rady Naukowej, wybrany na pierwszym plenarnym posiedzeniu Rady Naukowej spośród niesamodzielnich pracowników naukowych Instytutu. Na pierwszym posiedzeniu Rady Naukowej kadencji 2021-2025 powołano Przewodniczącego oraz 2 zastępców przewodniczącego rady Naukowej oraz sekretarza Rady Naukowej IBE.

Zgodnie z § 8 ww. Regulaminu, na drugim posiedzeniu Rady Naukowej IBE kadencji 2021-2025 powołane zostały stałe komisje do spraw: Przewodów Doktorskich, Kwalifikacji i Awansów Naukowych, Etyki Badań Naukowych oraz Ocen Pracowników.

Zgodnie z § 12 ww. Regulaminu *Rada Naukowa odbywa plenarne posiedzenia nie rzadziej niż raz na kwartał*. W okresie objętym kontrolą (1.01.2020 30.06.2022) odbyły się nw. posiedzenia Rady Naukowej IBE.

Kadencja 2017-2021	
Nr posiedzenia	Data
10	2020.01.17

⁶ Dz. Urz. MEN z 2017 r. poz. 29 oraz Dz. Urz. MEiN z 2021 r. poz. 122

11	2020.05.21
12	2020.07.23
13	2020.10.27
14	2021.03.29
15	2021.06.01
16	2021.10.06
Kadencja 2021-2025	
Nr posiedzenia	Data
1	2021.12.15
2	2022.01.12
3	2022.03.03
4	2022.04.28

W trzecim kwartale 2021 r. nie zwołano posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych co jest niezgodne z § 12 ust. 2 ww. Regulaminu Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych. Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Rady naukowej IBE pierwotnie zaplanowano posiedzenie Rady Naukowej na 29 września w godzinach 9:30 – 11:30. Niestety, z uwagi na brak wymaganego kworum, zaplanowane posiedzenie Rady Naukowej IBE zostało odwołane. Najszybszy możliwy termin zwołania posiedzenia Rady Naukowej IBE, podczas którego możliwe było uzyskanie kworum, to 6 października 2021 r. Odwołanie posiedzenia Rady Naukowej IBE w planowanym pierwotnie terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od IBE.

Zgodnie z art. 31 uib:

1. *Rada naukowa wybiera spośród swoich członków w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępców. Przewodniczącego rady naukowej wybiera się spośród członków rady powołanych przez ministra nadzorującego.*
2. *Przewodniczącym rady naukowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora.*
3. *Funkcja zastępcy przewodniczącego rady naukowej nie może być łączona ze stanowiskiem dyrektora, zastępcy dyrektora lub głównego księgowego.*

W okresie objętym kontrolą Rada Naukowa IBE dokonała wyboru Przewodniczącego i jego zastępców na kadencję 2021-2025. Zgodnie z protokołem z 15.12.2020 r. z I posiedzenia Rady Naukowej IBE w Kadencji 2021-2025 na stanowisko Przewodniczącego Rady zgłoszono jedną kandydaturę, odpowiadającą wymogom określonym w art. 31 ust. 2-3 uib. Na wiceprzewodniczących zgłoszono 2 kandydatury. W wyniku przeprowadzonego tajnego głosowania zaproponowani kandydaci zostali wybrani.

Zgodnie z art. 31 ust. 4 uib *W posiedzeniu rady naukowej biorą udział dyrektor, przedstawiciel zakładowych organizacji związkowych oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego rady naukowej.*

W okresie objętym kontrolą odbyło się 11 posiedzeń Rady Naukowej IBE. W posiedzeniach, Rady naukowej brał udział Dyrektor Instytutu Badań Edukacyjnych. Przedstawiciele związków zawodowych uczestniczyli w posiedzeniach, które odbyły się w dniach: 12.01.2022 r., 03.03.2022 r., 28.04.2022 r.

Regulamin organizacyjny

Organizację wewnętrzną Instytutu określa regulamin organizacyjny. W okresie objętym kontrolą w jednostce obowiązywał regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 1/2018 Dyrektora IBE z dnia 30 marca 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu

organizacyjnego IBE (uchwała Rady Naukowej IBE z dnia 27 marca 2018 r.). Regulamin ten był zmieniany:

- Zarządzeniem nr 12/2021 Dyrektora IBE z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego IBE z dnia 27 marca 2018 r. (uchwała nr 28/2021 Rady Naukowej IBE z dnia 12 stycznia 2022 r.)
- Zarządzeniem nr 3/2022 Dyrektora IBE z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego IBE z dnia 27 marca 2018 r. (uchwała 1/2022 Rady Naukowej IBE z dnia 12 stycznia 2022 r.)
- Zarządzeniem nr 28/2022 Dyrektora IBE z dnia 6 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego IBE z dnia 27 marca 2018 r. (uchwała nr 11/2022 Rady Naukowej IBE z dnia 16 maja 2022 r.)

Zgodnie z art. 6 ust. 4 uib regulamin organizacyjny określa strukturę organizacyjną instytutu i tryb pracy jego komórek organizacyjnych.

Zgodnie z § 3 Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 1/2018 Dyrektora IBE z dnia 30 marca 2018 r Dyrektor kieruje Instytutem z pomocą pracowników, w szczególności: trzech Zastępców Dyrektora:

- Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych,
- Zastępcy Dyrektora ds. Finansowych i Zarządzania,
- Zastępcy Dyrektora ds. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,

oraz Głównego Księgowego.

Ww. zarządzeniem Dyrektora IBE nr 28/2022 r. z dnia 6 czerwca 2022 r., katalog Zastępców Dyrektora zwiększono do czterech poprzez wprowadzenie funkcji *Zastępcy Dyrektora ds. Cyfryzacji Edukacji i Nauki*.

W Regulaminie Organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem nr 1/2018 Dyrektora IBE z dnia 30 marca 2018 r. rozdział III, określono stałe jednostki organizacyjne funkcjonujące w IBE ,tj.:

1. Zespół Badań Międzynarodowych (ZBM);
2. Zespół Badań i Analiz Edukacyjnych (ZBiAE);
3. Zespół ds. Systemu Kwalifikacji (ZSK);
4. Zespół Głównego Księgowego (ZGK);
5. Zespół Informatyczny (ZI);
6. Zespół Kadr (ZK);
7. Zespół Komunikacji i Promocji (ZKiP);
8. Zespół Seminariów i Szkoleń (ZSiS);
9. Zespół Zarządzania Projektami (ZZP);
10. Zespół Wsparcia Projektów (ZWP);
11. Zespół Rozwoju Projektów (ZRP);
12. Biblioteka (B);
13. Sekretariat IBE (S).

Regulamin Organizacyjny IBE wskazuje członka kierownictwa Instytutu (Dyrektora, Zastępcę Dyrektora) kierującego danym Zespołem. Zakresy upoważnień dla Zastępców Dyrektora Instytutu określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym IBE.

Zarządzeniem nr 12/2021 Dyrektora IBE z dnia 13 maja 2021 r. katalog stałych jednostek organizacyjnych został zmieniony poprzez:

- usunięcie Zespołu Wsparcia Projektów,
- dodanie Zespołu Administracji (ZA) oraz Zespołu Prawnego i Zamówień Publicznych (ZPiZP).

Zarządzeniem nr 3/2022 Dyrektora IBE z dnia 1 lutego 2022 r. katalog stałych jednostek organizacyjnych IBE uzupełniono o:

- Cyfrowe Centrum Edukacji i Nauki (CCEiN);
- Centrum Analiz i Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (CAiREO);
- Zakład Podstaw Wychowania (ZPW);

Zarządzeniem nr 28/2022 Dyrektora IBE z dnia 6 czerwca 2022 r.:

- zmieniono nazwę zespołu „Cyfrowe Centrum Edukacji i Nauki” na „Zespół Innowacyjnej Edukacji i Nauki”,
- uzupełniono katalog stałych jednostek organizacyjnych o „Zespół Rozwoju Usług (ZRU)” oraz „Zespół Rozwoju Systemów (ZRS).”

2. Jakość pracy instytutu

Zgodnie z zapisami art. 2 uib, do podstawowej działalności Instytutu należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych,
- 2) przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki,
- 3) wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

Instytut realizuje zadania badawcze, finansowane zarówno z dotacji przyznanych przez inne podmioty, jak również na podstawie odrębnych umów zawieranych w szczególności z MEiN.

IBE od kilkunastu lat jest jedynym podmiotem w Polsce prowadzącym międzynarodowe badania koordynowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Mierzenia Osiągnięć Szkolnych (IEA). Działania te wymagają spełnienia najwyższych standardów badawczych związanych z metodologią i sposobem organizacji badań⁷. Z punktu widzenia systemu edukacji analiza umiejętności na przestrzeni lat, a także śledzenie zmian i postępów w kształceniu poszczególnych obszarów jest najważniejszym narzędziem do monitorowania skuteczności i jakości edukacji w Polsce.

PISA - Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (z ang. Programme for International Student Assessment)

Badanie PISA jest największym międzynarodowym badaniem umiejętności uczniów na świecie, które przeprowadza się co trzy lata we wszystkich państwach członkowskich OECD, a także w kilkudziesięciu krajach partnerskich. Pochodzące z niego wskaźniki wykorzystywane są do konstruowania celów polityk oświatowych oraz do monitorowania ich osiągnięcia.

W 2022 r. przeprowadzono badanie główne projektu PISA 2022, jego wyniki zostaną ogłoszone w grudniu 2023 r. Koszt badania wynosi 4 682 726 zł.

Środki finansowe zostały przekazane na podstawie umowy pomiędzy MEiN a IBE.

PIRLS - Międzynarodowe Badanie Postępów Biegłości w Czytaniu (Progress in International Reading Literacy Study).

⁷ Międzynarodowe badania edukacyjne, które były lub są prowadzone przez IBE we współpracy z MEiN to:

- Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (PISA/OECD);
- Międzynarodowe Badanie Postępów Biegłości w Czytaniu (PIRLS/IEA);
- Międzynarodowe Badanie Umiejętności Dorosłych (PIAAC/OECD);
- Międzynarodowe Badanie Wyników Nauczania Matematyki i Nauk Przyrodniczych (TIMSS/IEA);
- Międzynarodowe Badanie Kompetencji Obywatelskich (ICCS/IEA);
- Międzynarodowe Badanie Kompetencji Komputerowych i Informacyjnych (ICILS/IEA);
- Międzynarodowe Badanie Nauczania i Ucznienia się (TALIS/OECD).

Badanie PIRLS sprawdza rozumienie pisanego tekstu (literackiego i użytkowego) przez dzieci nie młodsze niż mające 9,5 lat, które kończą czwarty rok nauki na szczeblu ISCED 1⁸. Głównym celem badania jest analiza trendów i polityk edukacyjnych dotyczących nauki czytania na początkowym etapie edukacji szkolnej. Zbiera się w nim także informacje na temat czynników wpływających na zmiany w osiągnięciach uczniów. Badanie realizowane jest co pięć lat od 2001 r.

W 2022 roku wydatki Ministerstwa Edukacji i Nauki związane z badaniami PIRLS 2021 wyniosły 422 299,44 zł na badanie krajowe oraz 154 000 zł na składki międzynarodowe. Środki finansowe zostały przekazane na podstawie umowy pomiędzy MEiN a IBE.

PIAAC - Międzynarodowy Program Oceny Kompetencji Dorosłych (z ang. Programme for the International Assessment of Adult Competencies)

Pierwszy cykl badania PIAAC przeprowadzono w latach 2007-2013. W Polsce realizował je Instytut Badań Edukacyjnych, a wyniki ogłoszono w 2013 roku. Między wrześniem 2022 r. a kwietniem 2023 r. przeprowadzono badanie główne drugiego cyklu projektu PIAAC. Wydatki na badanie PIAAC w 2022 r. wyniosły po uwzględnieniu zaliczki wypłaconej w grudniu 2021 r. Wykonawcy badania w terenie 2 140 507 zł.

TIMSS – Międzynarodowe Badanie Wyników Nauczania Matematyki i Nauk Przyrodniczych (Trends in International Mathematics and Science Study).

TIMSS prowadzony jest co cztery lata, począwszy od 1995 r., polega na pomiarze osiągnięć szkolnych uczniów w matematyce i przyrodzie. Polska uczestniczy w badaniu po raz czwarty. W 2011 r. badano trzecioklasistów, a w latach 2015 i 2019 badanie objęło uczniów klasy czwartej. W 2021 r. podpisano umowę na TIMSS 2023 (VIII cykl Międzynarodowego Badania Wyników Nauczania Matematyki i Nauk Przyrodniczych).

W 2022 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki Narodowej finansowało koszty drugiego roku realizacji TIMSS 2023. Wydatki Ministerstwa Edukacji i Nauki związane z badaniami TIMSS 2023 wyniosły 1 179 195,51 zł na badania krajowe oraz 452 000 zł na składki międzynarodowe dla IEA.

ICCS 2022 - Międzynarodowe Badanie Kompetencji Obywatelskich (International Civic and Citizenship Education Study)

Badanie ICCS koncentruje się na badaniu umiejętności, postaw i zachowań sprzyjających rozwojowi pomysłów oraz innowacyjnych rozwiązań. Badaniu poddano środowisko nauczycielskie, uczniowskie przy uwzględnieniu kontekstu krajowego i kulturowego. Badane były m.in. zdolność kreatywnego podejścia do rozwiązywania problemów, zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji, odwaga w podejmowaniu ryzyka, wytrwałość czy też współpraca i współdziałanie w grupie, gotowość do twórczej i innowacyjnej aktywności uczniów oraz sprawne i odpowiedzialne korzystanie z technologii.

Umowa Ministerstwa Edukacji i Nauki z Instytutem Badań Edukacyjnych na realizację ICCS 2022 została podpisana 20 sierpnia 2020 r. W roku 2022 wydatki Ministerstwa Edukacji i Nauki związane z badaniami ICCS 2022 przedstawiały się następująco: opłata na badanie krajowe – 1 153 396 zł (realizacja badania głównego), opłata na składki międzynarodowe – 61 000 zł.

⁸ ISCED – klasyfikacja stopnia uzyskanego wykształcenia zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia. Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Wyróżnia się 8 poziomów ISCED. Programy w ramach poziomu ISCED 1 – wykształcenie podstawowe – ma na celu przekazywanie uczniom podstawowych umiejętności w zakresie czytania, pisania i matematyki (tj. umiejętności czytania i pisania oraz liczenia) oraz wyrobienie solidnej podstawy do uczenia się i rozumienia kluczowych obszarów wiedzy, rozwoju osobistego i społecznego, jak również przygotowania się do kształcenia średniego I stopnia. Dotyczy nauki na poziomie podstawowym, bez specjalizacji lub ze specjalizacją w niewielkim stopniu. Jedynym warunkiem przyjęcia na ten poziom kształcenia jest z reguły wiek. Zwyczajowo i zgodnie z prawem, osoby przystępujące do nauki na tym poziomie nie mogą mieć mniej niż 6 i nie więcej niż 7 lat.

TALIS – Międzynarodowe Badanie Nauczania i Uczenia się (The Teaching and Learning International Survey)

Projekt TALIS to międzynarodowe badanie ankietowe nauczycieli służące opisowi statystycznemu ich środowiska pracy i wykorzystywanych przez tę grupę zawodową metod dydaktycznych.

Realizację projektu TALIS 2024 rozpoczęto się w 2022 r. wydatkując na ten cel 220 415,33 zł. W 2023 r. odbyło się badanie próbne, na 2024 r. zaplanowano badanie główne. TALIS jest badaniem cyklicznym, które po raz pierwszy przeprowadzono w 2008 roku. W ostatnim cyklu uczestniczyło 260 tysięcy nauczycieli z 15 tysięcy szkół reprezentujących 48 krajów.

W ramach realizowanych, powyższych projektów, przedstawiciele IBE uczestniczyli m.in. w spotkaniach i konferencjach zagranicznych, w szczególności w tych, które miały wpływ na jakość pracy badawczej. Kosztorysy realizowanych projektów były przygotowywane na podstawie stawek przyjętych w poprzednich badaniach, sprawozdania zostały przyjęte przez MEiN.

Zgodnie z art. 24 ust.1 pkt 1 uib Dyrektor ustala plany działalności instytutu.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 uib do zadań rady naukowej należy zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej.

Zadanie to wypełnia Strategia IBE na lata 2020-2023, pozytywnie zaopiniowana przez Radę Naukową w dniu 7 grudnia 2018 r. W 2022 r. podjęto pracę nad aktualizacją strategii. Dokument został przyjęty przez Radę Naukową na VI posiedzeniu Rady 24 listopada 2022 r. We wstępie dokumentu zawarto, że "Strategia IBE opisuje misję i wizję oraz programy strategiczne Instytutu, realizując zobowiązanie określone w art. 29 ustawy o instytutach badawczych dotyczące określenia przez Instytut perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej." Strategia opisuje też nowe zadania nałożone na IBE przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w 2022 r., w tym Laboratoria Przyszłości i prace nad serwisem edukacja.gov.pl.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 5 uib do zadań rady naukowej należy opiniowanie kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowych instytutu, a także rocznych sprawozdań dyrektora z wykonania zadań.

Rada Naukowa IBE pozytywnie zaopiniowała dokumenty pn. Kierunkowe plany badań naukowych i prac rozwojowych:

- na rok 2020 - uchwałą Nr 21/2020 z 21.05.2020 r.,
- na rok 2021 – uchwałą Nr 29/2021 z 29.03.2021 r.,
- na rok 2022 – uchwałą Nr 4/2022 z 03.03.2022 r.

Sprawozdania z realizacji kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych Instytutu Badań Edukacyjnych są corocznie prezentowane i zatwierdzane przez Radę Naukową. Z Ministerstwem Edukacji i Nauki wprowadzono do nich wskaźniki umożliwiające monitorowanie ich wykonania.

Na podstawie wyjaśnień przedstawionych przez IBE w latach 2020 i 2021 na realizację badań naukowych i prac rozwojowych decydujący wpływ miała pandemia COVID-19 i wprowadzone w Polsce obostrzenia, takie np. jak konieczność przejścia w tryb pracy zdalnej w IBE, zakaz i ograniczenia w organizacji spotkań oraz przejście szkół w tryb edukacji zdalnej. W konsekwencji niemożliwe było w części projektów:

- przeprowadzenie zaplanowanych badań empirycznych, które bądź było przesuwane na kolejne miesiące roku wraz ze zmianami reżimu sanitarnego i zamknięciem instytucji edukacyjnych, bądź przeniesiono na rok 2021.;

- realizowanie wizyt studyjnych i prowadzenie działalności o charakterze szkoleniowym i seminaryjnym praktycznie w całości za pomocą technologii cyfrowych od II kwartału 2020 r.

W latach 2021 i 2022 wystąpiły zmiany w zakresie realizowanych działań. Brak osiągnięcia założonych wskaźników miał charakter incydentalny, a zmiany w zdecydowanej mierze były spowodowane przez czynniki zewnętrzne.

W latach 2020-2021 główne ryzyka dotyczące możliwości wykonania zaplanowanych działań były zewnętrzne i obiektywne: wiązały się z jednej strony z zagrożeniem epidemicznym, a z drugiej z wprowadzaniem w Polsce obostrzeniami. Kolejni dyrektorzy IBE kierujący Instytutem w tym okresie na bieżąco informowali MEiN i inne instytucje finansujące projekty o ryzykach i opóźnieniach. Konieczne były też liczne zmiany w projektach.

W IBE wprowadzono rozwiązania organizacyjne umożliwiające pracę zdalną pracowników i zwiększenie wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, które pozwalają na bardziej elastyczne realizowanie działań projektowych w sytuacji braku możliwości pracy stacjonarnej w IBE.

W okresie styczeń 2020 r. – 30 czerwca 2022 r. IBE prowadził m.in. projekty o charakterze wdrożeniowym. Najważniejsze z nich mają na celu wspieranie budowy i ciągłe doskonalenie funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) i Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (ZRK). Wszystkie działania podejmowane w ramach ww. projektów opierają się na założeniu, że wdrożenie rozwiązań przewidzianych ustawą o ZSK z 22 grudnia 2015 r. wymaga ciągłego monitorowania i ewaluacji podejmowanych działań.

Oprócz badań ewaluacyjnych włączania do ZSK kwalifikacji spoza edukacji formalnej i pogłębionych analiz potrzeb poszczególnych interesariuszy IBE inicjował szereg spotkań roboczych o charakterze konsultacyjnym z przedstawicielami różnych środowisk, np. pracownikami ministerstw, przedstawicielami innych podmiotów wspierających wdrożenie w Polsce założeń polityki na rzecz uczenia się przez całe życie, sektorowymi radami ds. kompetencji, przedstawicielami szkół, uczelni, firm szkoleniowych).

Od sierpnia 2020 r. do czerwca 2022 r. w IBE prowadzone były też cykliczne seminaria ewaluacyjne o ZSK, których celem była dyskusja o wynikach prowadzonych badań, ocena efektywności dotychczas podejmowanych działań wdrożeniowych oraz wypracowanie korekt lub propozycji nowych rozwiązań, by lepiej wpisywały się w potrzeby praktyki – w kontrolowanym okresie odbyły się 22 tego rodzaju seminaria.

W ramach projektu "Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji" prowadzone były prace na rzecz doskonalenia ZRK jako referencyjnej bazy danych o kwalifikacjach wysokiej jakości możliwych do zdobycia na każdym etapie życia w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i w wyniku uczenia się nieformalnego.

Prace rozwojowe dotyczące ZRK związane były z dostosowywaniem go do dynamicznych zmian technologicznych, zmian w otoczeniu informacyjnym, zmieniających się wymagań różnych grup użytkowników oraz zmian w samym ZSK. Szczególną uwagę przykładano do jakości danych gromadzonych w Rejestrze, od której zależy jego wiarygodność i użyteczność. ZRK jest także referencyjnym źródłem danych dla innych narzędzi/baz danych takich jak system Odznaka+, Moje portfolio, i inne. Wysokiej jakości dane, przechowywane i udostępniane w sposób umożliwiający ich ponowne wykorzystywanie są fundamentem cyfrowej transformacji i mają kluczowe znaczenie dla rozwoju innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego. Zwiększenie dostępu do danych dobrej jakości jest postrzegane jako szczególnie istotne dla rozwoju nowych, opartych na danych technologii. W tym kontekście szczególnego znaczenia ma dbanie o jakość danych gromadzonych w ZRK

jako zasobu o istotnym znaczeniu dla rozwoju kapitału ludzkiego i gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie ich dostępności w formatach umożliwiających powtórne wykorzystanie.

Ważnymi działaniami na rzecz ułatwiania dostępu do danych gromadzonych w ZRK były prace badawczo-rozwojowe w obszarze rozwiązań cyfrowych bazujących na analizie dużych zbiorów danych oraz przetwarzaniu języka naturalnego i uczeniu maszynowym, umożliwiającym identyfikowanie powiązań pomiędzy kwalifikacjami oraz ułatwiających planowanie uczenia się i wybór dróg rozwoju kompetencji. Zestawianie informacji o kwalifikacjach pochodzących z ZRK z danymi kontekstowymi pochodzącymi z innych źródeł, jakie jest możliwe dzięki takim narzędziom jak "Kompas szkolnictwa branżowego", tworzy nowy zasób (wartość) informacji ułatwiających podejmowanie decyzji dotyczących dalszego uczenia się i rozwoju zawodowego. Innym kierunkiem rozwoju Rejestru jest tworzenie i rozbudowa powiązań umożliwiających wymianę danych między bazą danych ZRK a innymi systemami/bazami - krajowymi i europejskimi - gromadzącymi dane z obszaru edukacji, rynku pracy, rynku szkoleń, itp. (w tym z Bazą Usług Rozwojowych, ESCO).

W okresie objętym kontrolą IBE w ramach projektu ZRK 2 uczestniczył w realizowanym przez Komisję Europejską projekcie *Pilot project for linking qualifications to ESCO skills*, którego celem było testowanie możliwości zastosowania zautomatyzowanego podejścia wykorzystującego mechanizmy sztucznej inteligencji do łączenia efektów uczenia się zawartych w opisach kwalifikacji z umiejętnościami ujętymi w ESCO oraz przygotowanie narzędzia umożliwiającego udostępnienie samodzielnej usługi w tym zakresie.

W ramach projektu polegającego na wspieraniu budowy i ciągłego doskonalenia funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji realizowane były coroczne raporty związane z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (2020, 2021, 2022).

Raporty mają na celu przedstawienie wyników badań, które przeprowadzono w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie w 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r. w celu dostarczenia danych do przygotowania przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Raport zawiera podsumowanie badań. W zamierzeniu autorów było dostarczenie w nim syntetycznej informacji a poszczególnych badań. Skala badań była bardzo szeroka i obejmowała wiele źródeł danych ilościowych i jakościowych, pierwotnych, jak i wtórnych. Starano się wykorzystać możliwie najwięcej danych wtórnych, a badania własne wykonywać jedynie w celu uzupełnienia informacji, które nie były dostępne w danych ze źródeł zastanych. Badania obejmowały wszystkie 32 branże i 223 zawody szkolnictwa branżowego, wg ich stanu w 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawionymi podczas kontroli, w IBE prowadzono również prace nad stworzeniem narzędzi wspierających wdrażanie idei uczenia się przez całe życie, skierowanych do osób podnoszących swoje kompetencje. Powstały: prototyp narzędzia do diagnozowania i weryfikacji wybranych kompetencji społecznych oraz narzędzie do digitalizacji procesu etapowego gromadzenia i uznawania osiągnięć (aplikacja Odznaka+).

Nowe technologie determinują również potrzebę nabywania nowych umiejętności, dlatego konieczne jest wypracowanie nowych i innowacyjnych sposobów dokumentowania posiadanych umiejętności. Opracowywana i testowana przez Instytut Badań Edukacyjnych aplikacja internetowa umożliwiała wydawanie, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie cyfrowych odznak w standardzie Open Badges oraz cyfrowo zabezpieczonych certyfikatów w formacie .pdf. Planuje się, że Odznaki Open Badges i Certyfikaty pdf będą mogły być wykorzystywane do udokumentowania uzyskania kwalifikacji rynkowych. Narzędzie

Odnaka+ będzie także umożliwiać tworzenie nowoczesnych w pełni edytowalnych portfolio dotychczasowych umiejętności i osiągnięć z wykorzystaniem zdobytych cyfrowych odznak.

Narzędzie składa się z aplikacji webowej oraz aplikacji mobilnej. Narzędzie to będzie przeznaczone dla dwóch kategorii użytkowników: wydawców-użytkowników instytucjonalnych cyfrowych odznak oraz posiadaczy cyfrowych odznak-użytkowników indywidualnych. Celem działania jest zapewnienie możliwości cyfrowego gromadzenia, przechowywania i udostępniania osiągnięć. W 2021 r. zrealizowano następujące etapy działań: przygotowanie i opracowanie szaty graficznej aplikacji i projektu techniczno-graficznego, prac programistycznych, przygotowanie środowiska testowego, przygotowanie testowej prototypowej aplikacji wraz z dokumentacją techniczną dla użytkownika.

W 2022 r. przeprowadzono wdrożenie na środowisko produkcyjne i testowanie prototypu aplikacji oraz trwały prace rozwojowe nad prototypową wersją aplikacji m.in. automatyzacja pobierania danych i/lub powiązania (głównie z ZRK, systemy informacji podatkowej zgodne z NIP czy Krajowy Rejestr Sądowy).

Powstała również bezpłatna aplikacja webowa Moje Portfolio (<https://mojeportfolio.ibe.edu.pl/>), która służy do tworzenia wirtualnego portfolio oraz do planowania dalszego rozwoju kompetencji i wyznaczania nowych celów edukacyjnych lub zawodowych. Moje Portfolio wspomaga popularyzację idei uczenia się przez całe życie (ang. life-long learning, LLL) w Polsce. Aplikacja powstała w Instytucie Badań Edukacyjnych podczas realizacji projektu wdrażającego Zintegrowany System Kwalifikacji. Obecnie zarejestrowanych na platformie jest 15 000 użytkowników, z których ponad 3 000 aktywnie z niej korzysta.

Aplikacja umożliwia wirtualne gromadzenie dowodów na uzyskanie konkretnych kompetencji. Dowodami mogą być pliki tekstowe, graficzne, linki, prezentacje, nagrania audio oraz video. Użytkownik sam decyduje, w jaki sposób będzie konstruował swoje portfolio. Może zacząć od stworzenia listy kompetencji i dopiero wtedy dołączać do poszczególnych kompetencji pliki z dowodami. Może też zrobić to w odwrotnej kolejności, czyli zacząć od wgrania plików, a następnie zastanowić się, osiągnięcie jakich kompetencji one potwierdzają. Samo zidentyfikowanie własnych kompetencji i odpowiednie ich nazwanie może sprawić trudność – użytkownik może spróbować zrobić to samodzielnie lub wybrać nazwy kompetencji z dostępnej listy. Aplikacja działa na wielu urządzeniach: na desktopach, laptopach, tabletach i smartfonach, pozwala wgrać lub pobrać określone pliki w każdym miejscu i o dowolnej porze. Aplikacja Moje Portfolio jest cały czas udoskonalana i aktualizowana.

W latach 2021/2022 zostały przeprowadzone badania użytkowników oraz audyt UX aplikacji, dzięki czemu powstał plan usprawnień (których wdrożenie jest planowane na 2023 rok), jak również propozycja możliwych kierunków rozwoju aplikacji w przyszłości. Moje Portfolio znajdzie zastosowanie w międzynarodowym projekcie realizowanym przez IBE dotyczącym walidacji kompetencji transwersalnych (Projekt Erasmus+ "Validation of Transversal Skills Across Europe - TRANSVAL-EU") i figuruje w oficjalnej bazie projektu gromadzącej narzędzia on-line dla walidacji⁹.

W kontrolowanym okresie IBE realizowało również projekt „Opracowanie i upowszechnianie narzędzi diagnostycznych do oceny zdolności poznawczych dzieci i młodzieży (2018-2022)” Przygotowanie i upowszechnienie testów psychologicznych dotyczących funkcjonowania poznawczego dzieci i młodzieży przeznaczonych dla osób w wieku 3 miesięcy do 25 lat, dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnościami. W ramach działalności

⁹ <https://www.transvalproject.eu/competences/>

upowszechniającej i popularyzacji wyników projektu przygotowano szereg publikacji, a osoby pracujące w projekcie upowszechniały jego wyniki na konferencjach.

Przygotowano też do upowszechnienia podręczniki do testów i narzędzia testowe, ich upowszechnienie rozpoczęło się w II połowie 2022 r. Ważnym działaniem wdrożeniowym było także wypracowanie modelu i wsparcie wdrożenia systemu monitoringu karier absolwentów, z którego mogą korzystać wszystkie szkoły ponadpodstawowe w Polsce mające absolwentów - od 2023 r. także absolwenci liceów ogólnokształcących (projekt Losy absolwentów).

Wdrożenie systemu było poprzedzone badaniami prowadzonymi wśród absolwentów oraz analizami danych zastanych, w ramach działań projektowych opracowano też oprogramowanie, umożliwiające przygotowanie indywidualnych raportów dla każdej szkoły.

W ramach projektu konkursowego POWER IBE prowadziło także, razem z partnerem, Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, prace badawcze i wdrożeniowe w projekcie Szansa, mającym na celu wypracowanie i przetestowanie modelu wsparcia edukacji osób z niskimi kompetencjami podstawowymi.

W okresie styczeń 2020 r. – 30 czerwca 2022 r. IBE realizował następujące projekty o charakterze wdrożeniowym:

- 1) ZSK 2: Włączanie kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz ograniczenie barier w rozwoju ZSK przez wspieranie interesariuszy systemu na poziomie krajowym i regionalnym (1 stycznia 2018 r. - 30 czerwca 2020 r.),
- 2) ZSK 3: Wspieranie realizacji II etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawanych kwalifikacji (1 lipca 2018 r. – 31 grudnia 2020 r.),
- 3) ZSK 4: Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemów (realizowany od 1 lipca 2020 r.),
- 4) ZSK 5: Wspieranie funkcjonowania i doskonalenie ZSK na rzecz wykorzystania oferowanych w nim rozwiązań do realizacji celów strategii rozwoju kraju (realizowany od 1 stycznia 2021 r.),
- 5) ZRK 1: Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji – etap 1 (1 stycznia 2018 r. – 30 listopada 2020 r.),
- 6) ZRK 2: Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji – etap 2 (realizowany od 1 października 2020 r.),
- 7) Losy 2: Monitorowanie Losów Edukacyjno-Zawodowych Absolwentów i Młodych Dorosłych (etap 2) (od 2019 r.),
- 8) Szansa – nowe możliwości dla dorosłych (od 2018 r.),
- 9) Opracowanie i upowszechnianie narzędzi diagnostycznych do oceny zdolności poznawczych dzieci i młodzieży (od 2018 r.).

Ewaluacja jakości działalności naukowej instytutów badawczych dokonywana jest przez Komitet Ewaluacji Nauki w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 661).

Na podstawie wyników ewaluacji KEN podejmuje uchwałę w sprawie proponowanych kategorii naukowych. Minister, biorąc pod uwagę uchwałę KEN, w drodze decyzji administracyjnej, przyznaje kategorię naukową A+, A, B+, B albo C, przy czym kategoria A+ jest kategorią najwyższą, a kategoria C – najniższą.

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE, po analizie zasad parametryzacji i po dyskusjach w trakcie Rady Naukowej, dyrekcja IBE zdecydowała o nieprzystępowaniu przez Instytut do ewaluacji.

W odróżnieniu od poprzedniej ewaluacji, w której IBE uzyskało kategorię A, nowa ewaluacja była prowadzona w ramach dyscyplin. Wymogiem przystąpienia do ewaluacji było zatrudnienie co najmniej 10 osób w danej dyscyplinie, które wyraziły zgodę na zaliczenie do tzw. liczby N. W IBE było to możliwe jedynie w przypadku dyscypliny "nauki socjologiczne". Istniała obawa o to czy możliwe będzie utrzymanie wymaganej liczby pracowników naukowych w tej dyscyplinie. Uznano, że taka ocena będzie mało miarodajna dla całościowej oceny działalności Instytutu i nie jest adekwatna do interdyscyplinarnego zakresu działań Instytutu. W związku z tym skorzystano z możliwości nieprzystępowania do ewaluacji.

W okresie od zakończenia się okresu działalności IBE ostatnio kontrolowanego przez MEiN, tj. od 01.01.2019 r. do 30.06.2022 r. IBE otrzymał 1 projekt finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki pt. Doświadczenie bezsensu w szkole. Badania mikropraktyk edukacyjnych (*konkurs Miniatura, DEC-2020/04/X/HS6/00244*). W tym też okresie kontynuowano realizację wcześniej rozpoczętych projektów, tj.:

- *Alokacja czasu na opiekę nad osobami starszymi: zmieniające się trendy i uwarunkowania. Narodowe Centrum Nauki 14/2017/P;*
- *Kapitał ludzki rodziców, inwestycje w edukację dzieci a publiczny system oświaty. Narodowe Centrum Nauki 12/2018/P.*

W okresie od 01.01.2019 do 30.06.2022 r. (od zakończenia okresu działalności IBE ostatnio kontrolowanego przez MEiN) IBE zrealizował następujące projekty badawcze spoza powyższych źródeł i budżetu MEiN (pominięto projekty realizowane ze środków NCN).

1. Granty Horyzont 2020

- 1) Wzory do naśladowania i rotacyjne odgrywanie ról jako narzędzia wzmocnienia kultury rzetelności naukowej (Rotatory role-playing and role-models to enhance the research integrity culture - Path2Integrity) (umowa nr 23/2018/P)
- 2) Budowanie centrów edukacji opartej na biotechnologii w celu przyspieszenia rozwoju biogospodarki BIOBec (Preparing the creation of Bio-Based Education Centres to meet industry needs and boost the contribution of the bioeconomy to societal challenges) (umowa nr 4/2021/P).

2. Projekty w ramach programu Erasmus+

- 1) Cross-curricular teaching (CROSSCUT; umowa nr 2/2017/P)
- 2) Sieć na rzecz przyszłych innowacji głównych kompetencji w kształceniu i szkoleniu zawodowym w budownictwie (ang. Network for future innovation of major competences in vocational education and training in construction) - NETconVET (umowa nr 17/2017/P)
- 3) UniVET - Wykształcenie uniwersyteckie czy kształcenie i szkolenie zawodowe (umowa nr 15/2018/P)
- 4) SIRIUS 2.0 Policy Network on Migrant Education (umowy nr 1/2019/P, 3/2020/P, 9/2021/P)
- 5) Validation of Transversal Skills Across Europe - TRANSVAL-EU. Walidacja umiejętności transwersalnych w Europie - TRANSVAL-EU (umowa nr 3/2021/P)
- 6) Key engaging educational practices used by secondary school teachers to keep connected with their students following COVID-19 pandemic Kluczowe angażujące praktyki edukacyjne stosowane przez nauczycieli szkół średnich w celu utrzymywania kontaktu z uczniami po pandemii COVID-19 (umowa nr 8/2021/P)

3. Inne badawcze projekty krajowe

- Smartfony w szkole. Ustalmy reguły gry (umowa nr 15/2019/P)

Poniżej zestawienie badań naukowych, prac rozwojowych, działań przystosowujących wyniki badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki oraz w zakresie wdrażania wyników badań, realizowane w okresie od 01.01.2019 do 30.06.2022 r., w podziale

na umowy o dofinansowanie, z wyłączeniem środków przekazywanych za pośrednictwem NCN.

Numer umowy IBE	Tytuł projektu	Numer umowy instytucji finansującej	Edycja konkursu, programu lub przedsięwzięcia	Termin rozpoczęcia projektu	Termin zakończenia projektu
18/2017/P 4/2018/P	TIMSS 2019 - Trends in International Mathematics and Science Study - Międzynarodowe Badanie Wyników Nauczania Matematyki i Przedmiotów	MEN/2017/DPPI/2076	Projekt realizowany na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki	29-12-2017	15-12-2020
18/2018/P	VIII cykl Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów	MEN/2018/DPPI/1606	Projekt realizowany na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej	22-11-2018	30-03-2024
20/2018/P	V cykl Międzynarodowego Badania Postępów Biegłości w Czytaniu (PIRLS 2021). (Progress in International Reading	MEN/2018/DPPI/1626	Projekt realizowany na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej	26-11-2018	30-06-2023
3/2019/P	Przygotowanie metodologii i narzędzi do badania umiejętności osób dorosłych PIAAC 2019-2021.	MNISW/2019/DWM/183	Aneks nr 1 - 20.12.2019 zwiększenie środków Aneks nr 2 - 24.08.2020 Aneks nr 3 - 4.04.2022 (nie dotyczy zwiększenia środków)	27-05-2019	31-12-2022
13/2019/P	Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemu - ZSK 4	UDA-POWR.02.13.00-00-001/19-00	Oś priorytetowa II.Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Działanie 2.13 Przejrzysty i spójny Krajowy system	01-07-2020	31-12-2022
1/2020/P	Usługi badawczo-rozwojowe polegające na opracowaniu i analizie wyników badania terenowego realizowanego w ramach drugiego cyklu Międzynarodowego Kompetencji Osób Dorosłych (PIAAC) w Polsce, jak również	MEN/2020/DPPI/125	Badanie zleczone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej	06-02-2020	31-12-2024
4/2020/P	Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (etap 2)	UDA-POWR.02.11.00-00-1001/20-00	Oś priorytetowa II.Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i	01-10-2020	30-09-2023
5/2020/P	International Civic and Citizenship Study/ Międzynarodowe badanie kompetencji obywatelskich	MEN/220/DPPI/728	Projekt realizowany na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej	20-08-2020	31-12-2023
6/2020/P	Wspieranie funkcjonowania i doskonalenie ZSK na rzecz wykorzystania oferowanych w nim rozwiązań do realizacji celów strategii	POWR.02.13.00-00-0001/20	Oś priorytetowa II.Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i	01-01-2021	30-06-2023
1/2021/P	Przeprowadzenie kompleksowej analizy statystycznej danych pozyskanych w trakcie monitorowania uwzględniania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów w procesie kształcenia przewidzianego w planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2020/2021 na podstawie arkusza opracowanego przez Ministerstwo	MEN/2021/DWE W/P	zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki	29-01-2021	30-08-2021
10/2021/P	Przeprowadzenie w Polsce międzynarodowego badania TIMSS 2023 - Badania Wyników Nauczania Matematyki i Przedmiotów Przyrodniczych (Trends in International Mathematics and Science	MEiN/2021/DPN P/2248	zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki	29-11-2021	31-12-2024

Efekty badań wykorzystywane w systemie edukacji ZSK i ZRK

W ramach projektów polegających na wspieraniu budowy i ciągłego doskonalenia funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK 3 oraz ZSK 5) przygotowywane były przez IBE coroczne raporty związane z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (2020, 2021, 2022).

Umożliwiło to zrealizowanie zadań ustawowych MEiN i IBE dotyczących ogłaszania przez MEiN każdego roku, do 1 lutego, Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Raporty mają na celu przedstawienie wyników badań, które przeprowadzono w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie w 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r. w celu dostarczenia danych do przygotowania przez Ministerstwo Edukacji i Nauki prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Raport zawiera podsumowanie badań.

Niektóre narzędzia opracowane w ramach projektów dotyczących ZRK zostały udostępnione na prowadzonej przez MEiN Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (np. Kompas szkolnictwa branżowego). Narzędzie do digitalizacji etapowego gromadzenia i uznawania osiągnięć (aplikacja Odznaka+) zostało udostępnione w pilotażu, w którym biorą udział m. in. szkoły średnie oraz wyższe. W ramach pilotażu placówki te wykorzystują aplikację do tworzenia cyfrowych poświadczeń umiejętności uczniów i studentów nabytych w toku edukacji pozaformalnej i nieformalnego uczenia się.

Doświadczenia gromadzone w IBE w toku działań na rzecz ZSK, były wykorzystywane w pracach ekspertów IBE nad Zintegrowaną Strategią Umiejętności (ZSU), która została opracowana z udziałem wielu środowisk. Wraz z przyjęciem 28 grudnia 2020 roku przez Radę Ministrów części szczegółowej ZSU 2030 ekspertki i jednocześnie współautorki ZSU 2030 pracujące w projektach ZSK rozpoczęły cykl seminariów informacyjnych i warsztatowych dotyczących upowszechniania wiedzy nt. ZSU 2030, tj.

- a) genezy, logiki, struktury, obszarów oddziaływania i tematów działania ujętych w ZSU 2030,
- b) roli umiejętności w życiu osobistym, społecznym i zawodowym,
- c) możliwości przełożenia zapisów ZSU 2030 na praktyczne działanie.

Seminaria skierowane były do szerokiego grona interesariuszy, przy czym najczęściej uczestniczyły w nich kadry zarządzające i kadry uczące się w edukacji formalnej. Realizacja zapisów ZSU 2030 została wpisana w podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na lata 2021/2022 oraz 2022/2023.

Badania międzynarodowe PISA, TIMSS, PIRLS

Na podstawie międzynarodowych badań porównawczych publikowane są raporty przedstawiające relatywny poziom umiejętności uczniów na tle innych krajów, słabe i mocne strony kształcenia w Polsce oraz uwarunkowania. Są one publicznie dostępne na stronach IBE. Wyniki są wykorzystywane w publikacjach naukowych, były prezentowane na konferencjach, a także dodatkowych wydarzeniach (np. seminaria dla nauczycieli organizowane przez ośrodki doskonalenia Nauczycieli).

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE, wyniki badań i wskaźniki wyliczone na podstawie badań są wykorzystywane w krajowych dokumentach strategicznych w celach diagnostycznych i jako wskaźniki monitoringowe (np. Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030, Strategia produktywności 2030, a także przez europejskie i międzynarodowe instytucje).

Udział w badaniach pozwala monitorować zmiany w systemie oświaty i dostarcza informacji na temat osiągnięć uczniów - np. wyniki badania TIMSS i PIRLS są jedynym źródłem

informacji na temat umiejętności z matematyki, nauk przyrodniczych i czytania po pierwszym etapie edukacyjnym, ponieważ nie ma innych reprezentatywnych badań umiejętności, a egzaminy zewnętrzne dostarczają informacji o umiejętnościach z zakresu języka polskiego, matematyki i języka obcego i dostarczają jedynie podstawowe informacje kontekstowe o uczniach. Badania międzynarodowe dostarczają także informacji kontekstowych na temat sytuacji społeczno-ekonomicznej, postaw uczniów (wobec szkoły, nauczanego przedmiotu) i opinii nauczycieli.

Wyniki badań cieszą się dużym zainteresowaniem różnych grup interesariuszy – w tym m.in. badaczy i ekspertów edukacyjnych, dyrektorów szkół, nauczycieli, osób kształcących nauczycieli. Są źródłem danych porównawczych (dostęp do baz innych krajów biorących udział w badaniu) pozwalających na opracowanie zaawansowanych opracowań na poziomie międzynarodowym.

Losy absolwentów

W ramach projektów pozakonkursowych "Losy absolwentów 1" i "Losy absolwentów 2" opracowano wdrożenie systemu monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Stworzono również oprogramowanie umożliwiające automatyczne tworzenie indywidualnych raportów dla wszystkich szkół ponadpodstawowych.

W 2022 r. indywidualne raporty przygotowane przez Instytut w pierwszej edycji monitoringu zostały udostępnione przez MEiN 1412 szkołom branżowym I stopnia, 1716 technikom i 1355 szkołom policealnym.

Wdrażanie wyników badań naukowych lub prac rozwojowych do gospodarki

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE, w ramach projektów wspierających funkcjonowanie i rozwój ZSK oraz ZRK były kontynuowane dobre praktyki, które zidentyfikowano w latach wcześniejszych. Do ważniejszych należą: angażowanie przedstawicieli zainteresowanych środowisk do wypracowywania rozwiązań z obszaru rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie, realizacja pilotaży rozwiązań zaprojektowanych na podstawie pozyskanych wyników badań naukowych i prowadzonych prac rozwojowych, budowanie baz popularyzujących dobre praktyki np. dotyczące współpracy pracowników ministerstw z podmiotami, które złożyły wniosek o włączenie do ZSK kwalifikacji rynkowej, prowadzenia walidacji, ułatwianie wymiany doświadczeń między podmiotami, które podejmują zadania w ramach ZSK (np. instytucjami certyfikującymi).

Dobrą praktyką jest tworzenie narzędzi wspierających uczenie się przez całe życie oraz korzystanie z ZSK. Opracowywana i testowana przez IBE aplikacja internetowa umożliwia wydawanie, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie cyfrowych odznak w standardzie Open Badges oraz cyfrowo zabezpieczonych certyfikatów w formacie pdf. Planuje się, że Odznaki Open Badges i Certyfikaty pdf będą mogły być wykorzystywane do udokumentowania uzyskania kwalifikacji rynkowych. Narzędzie Odznaka+ będzie także umożliwiać tworzenie nowoczesnych w pełni edytowalnych portfolio dotychczasowych umiejętności i osiągnięć z wykorzystaniem zdobytych cyfrowych odznak.

Celem działania jest zapewnienie możliwości cyfrowego gromadzenia, przechowywania i udostępniania osiągnięć. Powstała bezpłatna aplikacja webowa Moje Portfolio¹⁰ która służy do tworzenia wirtualnego portfolio oraz do planowania dalszego rozwoju kompetencji i wyznaczania nowych celów edukacyjnych lub zawodowych.

Obecnie zarejestrowanych na platformie jest 15 000 użytkowników, a 3 000 aktywnie z niej korzysta. Aplikacja umożliwia wirtualne gromadzenie dowodów na uzyskanie konkretnych

¹⁰ <https://mojeportfolio.ibe.edu.pl/>

kompetencji. Aplikacja działa na wielu urządzeniach: na desktopach, laptopach, tabletach i smartfonach, pozwala wgrać lub pobrać określone pliki w każdym miejscu i o dowolnej porze.

Raporty mają na celu przedstawienie wyników badań, które przeprowadzono w IBE w Warszawie w 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r. w celu dostarczenia danych do przygotowania przez MEiN prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE w okresie styczeń 2020 r. - czerwiec 2022 r. opracowano pięć sektorowych ram kwalifikacji (SRK).

Z zamysłem tym jest też związane podstawowe założenie przyjęte w pracach: SRK jest narzędziem tworzonym przez branżę dla branży. Po pierwsze, opracowanie każdej ramy jest poprzedzone konsultacjami – czyli, SRK nie powstanie, jeśli przez środowiska interesariuszy sektorowych nie zostanie wyrażona potrzeba jej stworzenia. Po drugie, prace są realizowane z bezpośrednim udziałem szerokiego grona reprezentantów sektora. Przykładowo, w skład zespołu ekspertów opracowującego Sektorową Ramę Kwalifikacji dla Górnictwa weszli przedstawiciele najważniejszych spółek węglowych (Jastrzębska Spółka Węglowa SA, KGHM Polska Miedź SA, Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA, Tauron Polska Energia SA), najważniejszych uczelni kształcących na wydziałach górniczych (Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Śląska), szkół zawodowych, a także kluczowej dla sektora instytucji nadzoru – Wyższego Urzędu Górniczego. Dzięki temu możliwe jest opracowanie takiej SRK, która będzie zrozumiała dla pracodawców i pracowników sektora, a dzięki temu będzie użyteczna dla rozwoju kwalifikacji.

Rozwój ZSK na poziomie sektorowym odbywa się także poprzez bezpośrednią współpracę IBE z konkretnymi przedsiębiorstwami. W okresie styczeń 2020 r. - czerwiec 2022 r. we współpracy z IBE zostały zorganizowane pilotażowe wdrożenia sektorowych ram kwalifikacji w 3 sektorach. Polegały one na takim usprawnieniu procesów kadrowych (m.in. rekrutacyjnych) w przedsiębiorstwach, aby możliwe było efektywne wykorzystanie przez nie rozwiązań oferowanych przez ZSK.

W okresie styczeń 2020 r. - czerwiec 2022 r. w 2 sektorach: sporcie i IT, z pomocą ekspertów IBE, opracowane zostały mapy kwalifikacji, mające docelowo stać się dla pracowników i pracodawców przewodnikiem po oferowanych w sektorze kwalifikacjach. Mapy pokazują powiązania między kwalifikacjami, co pozwala na planowanie ścieżek kariery i przygotowywanie programów szkoleń. Wskazują tzw. kwalifikacje potencjalne - kursy, szkolenia, potrzeby edukacyjne, które są dla sektora szczególnie istotne.

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE, w ramach projektów wspierających funkcjonowanie i rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) i Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (ZRK) IBE wykorzystywał wyniki zrealizowanych badań naukowych, w szczególności o charakterze ewaluacyjnym, m.in. do opracowania materiałów instruktażowych i narzędzi informatycznych umożliwiających pracownikom ministerstw i przedstawicielom środowisk branżowych (np. sektorowym radom ds. kompetencji) włączanie do ZSK: kwalifikacji rynkowych, wpisujących się w aktualne i prognozowane potrzeby gospodarcze, oraz sektorowych ram kwalifikacji.

Wszystkie materiały i narzędzia ułatwiające opisywanie i włączanie do ZSK nowych kwalifikacji są dostępne na portalu ZSK: kwalifikacje.gov.pl.

W okresie styczeń 2020 - 30 czerwca 2022 r. przy wsparciu IBE opisano ok. 170 kwalifikacji rynkowych, do ZSK włączono ok. 100 kwalifikacji rynkowych, w tym 68 uzyskało status funkcjonujących.

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE zrealizowane badania w ramach projektu ZRK pozwoliły także na zidentyfikowanie dalszych potrzebnych działań dotyczących doskonalenia rejestru i powiązanych z nim narzędzi informatycznych, służących np. lepszemu dopasowaniu oferty kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, bardziej efektywnemu planowaniu rozwoju zawodowego osób zatrudnionych w poszczególnych sektorach. Niektóre prace badawczo-rozwojowe oraz wdrożeniowe, np. związane z udoskonaleniem narzędzi informatycznych korzystających ze sztucznej inteligencji, są w toku realizacji. Inne są zaplanowane do realizacji w projektach rozpoczętych w 2023 roku.

III. Jakość zarządzania IBE

Pracownicy Instytutu

Zgodnie z art. 39 ust. 1 uib, instytut zatrudnia pracowników:

- 1) naukowych;
- 2) badawczo-technicznych;
- 3) inżynieryjno-technicznych;
- 4) administracyjno-ekonomicznych;
- 5) bibliotecznych i pracowników dokumentacji naukowej;
- 6) na stanowiskach robotniczych;
- 7) obsługi i innych.

Struktura zatrudnienia w IBE w okresie objętym kontrolą.

	01-01-2020	01-01-2021	30-06-2022
Pracownicy zarządzający (kadra kierownicza)	3	4	5
Pracownicy naukowci	35	33	34
Pracownicy badawczo-techniczni	6	5	5
Pracownicy inżynieryjno-techniczni	0	0	0
Pracownicy administracyjno-ekonomiczni	17	13	14
Pracownicy biblioteczni i pracownicy dokumentacji naukowej	1	1	1
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	0	0	0
Pracownicy obsługi i inni	215	220	249
Łącznie:	277	276	308

Pracownicy naukowci

Zgodnie z art. 42 uib pracownikiem naukowym instytutu może być osoba posiadająca wymagane kwalifikacje naukowe, określone w art. 43.

Zgodnie z art. 43 uib:

1. Pracownikiem naukowym może być osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) profesora;
- 2) profesora instytutu;
- 3) adiunkta;
- 4) asystenta.

2. Na stanowisku profesora może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł profesora.

3. Na stanowisku profesora instytutu może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł profesora, stopień doktora habilitowanego lub stopień doktora, a w przypadku osoby na stałe zamieszkującej za granicą - co najmniej stopień doktora.

4. Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba posiadająca stopień doktora.

5. Na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra lub równorzędny.

Zgodnie art. 43 ust. 6 uib *Zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem. Kryteria i tryb przeprowadzania i ogłaszania konkursu określa statut instytutu. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się także na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców.*

W § 9 Statutu IBE określono kryteria i tryb przeprowadzania i ogłaszania konkursu. Zgodnie z § 9 Statu IBE:

1. *Zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem.*
2. *Konkurs ogłasza Dyrektor.*
3. *Ogłoszenie o konkursie zawiera w szczególności:*
 - 1) *nazwę stanowiska, którego konkurs dotyczy;*
 - 2) *wymagania formalne, jakie powinien spełniać kandydat;*
 - 3) *listę dokumentów, które kandydat jest obowiązany złożyć;*
 - 4) *termin składania ofert, który nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej Instytutu.*
4. *Ogłoszenie o konkursie jest zamieszczane na stronie internetowej Instytutu oraz na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców.*
5. *Dyrektor powołuje Komisję Konkursową w drodze zarządzenia.*
6. *Komisja Konkursowa przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami spełniającymi wymagania formalne.*
7. *Na podstawie złożonych dokumentów oraz rozmowy kwalifikacyjnej Komisja Konkursowa sporządza opinie o kandydatach.*
8. *Na podstawie opinii, o których mowa w ust. 7, oraz po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej Dyrektor podejmuje ostateczną decyzję w sprawie zatrudnienia kandydata na stanowisku pracownika naukowego.*
9. *Konkurs może być nierozstrzygnięty. W takim wypadku Dyrektor może ogłosić nowy konkurs na dane stanowisko.*

Kontrolą objęto wybraną dokumentację związaną z zatrudnianiem osób, będących pracownikami naukowymi Instytutu w okresie objętym kontrolą (wybrano dokumentację 7 z 37 pracowników naukowych).

Zatrudnienie pracownika naukowego było w przypadku 6 pracowników poprzedzone konkursem, a kandydaci na stanowiska naukowe byli opiniowani przez Radę Naukową.

W przypadku zatrudnienia jednego pracownika miał zastosowanie art. 43 ust. 7 pkt 2 lit. b uib, zgodnie z którym przepisu art. 43 ust. 6, który określa, że *Zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem (...)* nie stosuje się:

- *w przypadku zatrudnienia na czas określony pracownika naukowego (pkt 2),*
- *na okres realizacji projektu obejmującego badania naukowe lub prace rozwojowe, finansowanego w trybie konkursowym ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę lub środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub z innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi (lit. b).*

Powyższe było związane z realizacją projektu Horyzont 2020 Path2Integrity. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Zgodnie z art. 44 ust. 3. Pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową. Rada naukowa, dokonując oceny, uwzględnia w szczególności liczbę i jakość patentów, wdrożeń, publikacji naukowych oraz prowadzonych i planowanych badań naukowych lub prac rozwojowych.

Zgodnie z art. 44 ust. 4 uib. pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora.

W okresie objętym kontrolą obowiązywało Zarządzenie nr 2/2012 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych w sprawie wprowadzenia kryteriów oceny działalności naukowej pracowników IBE oraz zasad rozliczania pracy naukowej pracowników naukowych i badawczo-technicznych w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie.

Zgodnie z § 2 ww. Regulaminu ocenę działalności naukowej pracowników IBE przeprowadza Komisja Rady Naukowej ds. Odbioru Prac.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE przedstawionymi podczas kontroli (pismo z 20 stycznia 2023 r. znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201): okresowe oceny pracowników nie były przeprowadzane w okresie objętym kontrolą. Zadanie oceny pracowników jest, zgodnie z art 44 ust. 3 i 4 uib, zadaniem Rady Naukowej. Sprawę oceny pracowników naukowych przedstawiono z inicjatywy Dyrektora IBE na posiedzeniach Rady (np. posiedzenie Rady 4.12.2020), ale Rada nie zdążyła przeprowadzić oceny przed zakończeniem kadencji. W związku z końcem kadencji Rady Naukowej, ocenę pracowników rozpoczęto w nowej kadencji Rady (ocena za lata 2020-2022).

Na posiedzeniu Rady Naukowej IBE 12.01.2022 r. przeprowadzono wybory członków Komisji ds. Ocen Pracowników. Posiedzenia Komisji odbyły się 03.03.2022 r., 28.04.2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE ostatnia ocena pracowników naukowych, o której mowa w art. 44 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych była przeprowadzona w 2016 r.

Stwierdzona nieprawidłowość

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. nie wypełniono przepisu art. 44 ust. 4 uib, zgodnie z którym pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 uib, wykonywanie przez pracownika naukowego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej, bez uzyskania wcześniejszej zgody dyrektora, stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem w instytucie będącym podstawowym miejscem pracy.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE, przedstawionymi w piśmie z 20 stycznia 2023 r. (znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201) zdecydowana większość pracowników naukowych była dodatkowo zatrudniona w innych instytucjach systemu nauki w momencie podejmowania pracy w IBE i było to uwzględniane w podejmowaniu decyzji o zatrudnianiu pracownika. W pozostałych przypadkach zgody były udzielane na podstawie wniosku pracownika. W kontrolowanym okresie nie było przypadku rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem w instytucie będącym podstawowym miejscem pracy z powodu podejmowania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej bez zgody dyrektora.

Weryfikacja dokumentacji pracowników (7 z 37 pracowników naukowych) nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 uib Pracownika naukowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec instytutu, określony w odrębnej umowie.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE (pismo z 20 stycznia 2023 r., znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201)) wszyscy pracownicy naukowcy podpisują takie umowy w trakcie zatrudnienia w IBE.

Weryfikacja dokumentacji pracowników (7 z 37 pracowników naukowych) nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. W dokumentacji 7 pracowników objętych kontrolą znajdowały się umowy, o których mowa w art. 47 ust. 5 uib.

Zgodnie z art. 28 uib

ust. 1 Dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy nie mogą obejmować ani nabywać akcji lub udziałów spółek, w których akcje lub udziały ma instytut,

ust. 2 Dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy nie mogą pozostawać ze spółkami określonymi w ust. 1 w stosunku pracy oraz świadczyć na innej podstawie usług lub pracy na rzecz tych spółek.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE (pismo z 20 stycznia 2023 r. znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201)) IBE nie posiada udziałów ani akcji w podmiotach prawa handlowego.

Zgodnie z art. 28 uib

ust. 3 dyrektora, jego zastępców oraz głównego księgowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej określony w odrębnej umowie.

ust. 4 do zakazu, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepisy art. 1011, 1013 i 1014 Kodeksu pracy.

W wyniku kontroli ustalono, że dyrektor Instytutu podpisał z głównym księgowym umowę o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej.

Pracownicy badawczo-techniczni

Zgodnie z art. 49 ust. 1. Pracownikiem badawczo-technicznym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) głównego specjalisty badawczo-technicznego;
- 2) starszego specjalisty badawczo-technicznego;
- 3) specjalisty badawczo-technicznego.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE (pismo z 20 stycznia 2023 r. znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201) przez okres objęty kontrolą, w IBE stanowisko badawczo-techniczne miało łącznie 6 pracowników.

W IBE na dzień:

- 1.01.2020 r. – było zatrudnionych 6 pracowników badawczo-technicznym,
- 1.01.2021 r. – było zatrudnionych 5 pracowników badawczo-technicznym,
- 30 czerwca 2022 r. - było zatrudnionych 5 pracowników badawczo-technicznych.

Zgodnie z art. 49 ust.2. Na stanowisku badawczo-technicznym może być zatrudniona osoba posiadająca wykształcenie wyższe. Dodatkowe kwalifikacje na stanowiska badawczo-techniczne ustala dyrektor po zasięgnięciu opinii rady naukowej oraz zakładowych organizacji związkowych.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 6 pracowników badawczo-technicznych Instytutu. Na stanowisku badawczo-technicznym były zatrudnione osoby posiadające wykształcenie wyższe. Weryfikacja dokumentacji nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

Zgodnie z art. 50 Pracownicy badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Do oceny stosuje się odpowiednio przepis art. 44 ust. 3.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IBE (pismo z 20 stycznia 2023 r. znak: SEKR.051.25.2023.1.GK.201) okresowe oceny pracowników nie były przeprowadzane w okresie objętym kontrolą. Zadanie oceny pracowników jest, zgodnie z art 44 ust. 3 i 4 uib, zadaniem Rady

Naukowej. Sprawę oceny pracowników naukowych przedstawiono z inicjatywy Dyrektora IBE na posiedzeniach Rady (np. posiedzenie Rady 4.12.2020), ale Rada nie zdążyła przeprowadzić oceny przed zakończeniem kadencji. W związku z końcem kadencji Rady Naukowej, ocenę pracowników rozpoczęto w nowej kadencji Rady (ocena za lata 2020-2022).

Zgodnie z wyjaśnieniami IBE ostatnia ocena pracowników badawczo-technicznych, o której mowa w art. 50 ustawy o instytutach badawczych była przeprowadzona w 2016 r.

Stwierdzona nieprawidłowość

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2022 r. nie wypełniono przepisu art. 50 uib, zgodnie z którym pracownicy badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Zgodnie z art. 54 ust. 1. uib w sprawach dyscyplinarnych pracowników naukowych lub badawczo-technicznych orzeka w pierwszej instancji - komisja dyscyplinarna w instytucie w składzie trzech członków.

Zgodnie z art. 55 uib:

ust. 1 Komisja dyscyplinarna, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 pochodzi z wyboru. Tryb wyboru określa statut instytutu.

ust. 3. Komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 54 ust. 1, są niezawisłe w zakresie orzekania.

ust. 4. Komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 54 ust. 1, rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu oraz opinii komisji do spraw etyki w nauce, o której mowa w ust. 5.

ust. 7. Kadencja komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, trwa 4 lata.

Tryb wyboru Komisji Dyscyplinarnej w IBE określony został w § 10 Statutu IBE, zgodnie z którym:

1. W sprawach dyscyplinarnych pracowników naukowych lub badawczo-technicznych Instytutu w pierwszej instancji orzeka Komisja Dyscyplinarna w Instytucie, zwana dalej „Komisją Dyscyplinarną”.
2. Komisja Dyscyplinarna składa się z trzech osób, wybranych na 4-letnią kadencję.
3. Komisja Dyscyplinarna jest wybierana w następującym trybie:
 - 1) Dyrektor, w drodze zarządzenia, powołuje Komisję Wyborczą składającą się z 3 członków będących pracownikami Instytutu oraz wskazuje przewodniczącego Komisji;
 - 2) czynne prawo wyborcze przysługuje pracownikom naukowym i pracownikom badawczo-technicznym;
 - 3) bierne prawo wyborcze przysługuje pracownikom naukowym i pracownikom badawczo-technicznym, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie nie krócej niż rok przed dniem rozpoczęcia procedury wyboru Komisji Dyscyplinarnej;
 - 4) kandydatury należy zgłaszać do przewodniczącego Komisji Wyborczej w terminie 14 dni od dnia zarządzenia wyborów przez Dyrektora;
 - 5) Komisja Wyborcza informuje pracowników Instytutu o terminie wyborów oraz podaje listę kandydatów na członków Komisji Dyscyplinarnej, co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym dniem wyborów;
 - 6) głosowanie jest tajne. W skład Komisji Dyscyplinarnej wchodzi kandydaci, którzy otrzymają kolejno największą liczbę głosów;
 - 7) Komisja Wyborcza sporządza protokół z wyborów, który przekazuje Dyrektorowi;
 - 8) Dyrektor ogłasza wyniki wyborów;
 - 9) Komisja Dyscyplinarna wybiera ze swojego grona Przewodniczącego.

Zarządzeniem nr 14/2016 z 20.08.2016 r. w sprawie ogłoszenia wyników wyborów do Komisji Dyscyplinarnej wskazani zostali członkowie Komisji Dyscyplinarnej.

Na podstawie art. 55 ust. 7 uib kadencja komisji dyscyplinarnej trwa 4 lata. Kadencja ww. Komisji Dyscyplinarnej upłynęła 20 sierpnia 2020 r. W Instytucie nie została powołana komisja dyscyplinarna na kolejną kadencję.

Stwierdzona nieprawidłowość

Nie została wybrana komisja dyscyplinarna, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy o instytutach badawczych. Kadencja Komisji Dyscyplinarnej IBE wskazanej w Zarządzeniu nr 14/2016 z 20.08.2016 r. upłynęła 20 sierpnia 2020 r.

Na podstawie art. 57 ust. 1 uib rzecznika dyscyplinarnego w instytucie powołuje rada naukowa instytutu, spośród pracowników naukowych posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego.

W drodze uchwały nr 25/2020 Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych z 27 października 2020 r. został powołany Rzecznik Dyscyplinarny.

Zgodnie z art. 63 uib zasady wynagradzania pracowników instytutu określa się w zakładowym układzie zbiorowym pracy lub w zakładowym regulaminie wynagradzania.

Od 12 czerwca 2015 r. w IBE obowiązywał *Regulamin wynagradzania pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych* wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu Nr 8/2015 z dnia 12 czerwca 2015 r. określający m.in. zasady przyznawania nagród (Rozdział II Regulaminu) i dodatków finansowych (Rozdział I Regulaminu).

Zarządzeniem nr 13/2023 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 31.01.2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych wprowadzony został nowy Regulamin Wynagradzania Pracowników. Wynagrodzenia zasadniczego i dodatków do wynagrodzenia dotyczy Rozdział I Regulaminu, zaś zasady przyznawania nagród określa Rozdział II Regulaminu.

W IBE wprowadzono system ewaluacji pracy.

- Zarządzeniem nr 23/2021 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 19 lipca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad ewaluacji pracy pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych - ewaluacja została przeprowadzona w terminie: 20.07.2021 r. - 30.09.2021 r.
- Zarządzeniem nr 33/2022 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad ewaluacji pracy pracowników Instytutu Badań Edukacyjnych - ewaluacja została przeprowadzona w terminie: 25.05.2022 r. - 31.06.2022 r.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały:

- Zarządzenie Nr 11/2016 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z 13 lipca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Procedurze zaciągania i rozliczania zobowiązań finansowych IBE, w którym w załącznikach zostały określone:
 - Załącznik Nr 4 - Instrukcja postępowania w przypadku zagranicznych podróży służbowych,
 - Załącznik Nr 4.1 - wzór wniosku w sprawie zagranicznego wyjazdu służbowego,
 - Załącznik Nr 4.2 - wzór polecenia wyjazdu służbowego poza granicę kraju.
- Zarządzenie Nr 10/2020 Dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych z 20 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w przypadku krajowych i zagranicznych podróży służbowych – obowiązujące od 1 sierpnia 2020 r.

W Zarządzeniu nr 10/2020 w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w przypadku krajowych i zagranicznych podróży służbowych wprowadzono wzór Sprawozdania z zagranicznego wyjazdu służbowego, jednolity dla całego Instytutu Badań Edukacyjnych. Wzór zawiera, między innymi, pola: Najważniejsze wnioski ze spotkania oraz Rekomendacje dla Instytutu Badań Edukacyjnych.

Kontrolą objęto 9 z 45 wyjazdów zagranicznych, które odbyły się w okresie objętym kontrolą (od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r.).

Lp.	Nr wyjazdu	Data wyjazdu	Miejsce docelowe
1	4537/2019/Z	Od 20.01.2020 do 25-01-2020	Grecja, Ateny
2	4796/2019/Z	Od 14.01.2020 do 15.01.2021	Łotwa, Ryga
3	4824/2019/Z	Od 01.03.2020 do 06.03.2020	Serbia, Belgrad
4	4837/2020/Z	Od 16.02.2020 do 21.02.2020	Grecja, Ateny
5	4856/2020/Z	Od 16.02.2020 do 21.02.2020	Grecja, Ateny
6	4860/2020/Z	Od 16.02.2020 do 18.02.2020	Dania, Esbjerg
7	4894/2020/Z	Od 12.02.2020 do 15.02.2020	Grecja, Ateny
8	6020/2022/Z	Od 18.05.2022 do 22.05.2022	Islandia, Reykjavik
9	6064/2020/Z	Od 18.05.2022 do 21.05.2022	Islandia, Reykjavik

W wyniku kontroli ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

1. Umowy o badanie sprawozdania finansowego z firmą audytorską należy zawierać w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych.
2. Uchwały Rady Naukowej w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5-11 i 17-19 ustawy o instytutach badawczych, należy przekazywać ministrowi nadzorującemu w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.
3. Stosować przepisy - art. 44 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych zgodnie z którym pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata oraz przepisy art. 50 ustawy o instytutach badawczych, zgodnie z którym pracownicy badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata (ostatnia ocena okresowa została przeprowadzona w 2016 r.).
4. Dokonać wyboru komisji dyscyplinarnej w Instytucie, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy o instytutach badawczych (kadencja Komisji Dyscyplinarnej w IBE wskazanej w Zarządzeniu nr 14/2016 z 20.08.2016 r. upłynęła 20 sierpnia 2020 r.).

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niemniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienie pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji i Nauki

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ - podpisano cyfrowo/

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	2011648.9863167.8420178
Nazwa dokumentu	2023.12.01_wystapienie pokontrolne _IBE.docx
Tytuł dokumentu	2023.12.01_wystapienie pokontrolne _IBE
Skrót dokumentu	C9A2DF3F65E4B3F4260AE64CB0740B86C41422 8B
Wersja dokumentu	1.2
Data podpisu	05.12.2023
Sygnatariusz	Włodzimierz Bernacki
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.118.1.1.
Data wydruku:	03.01.2024 10:31:42
Autor wydruku:	Jakubiak-Kępińska Alicja